

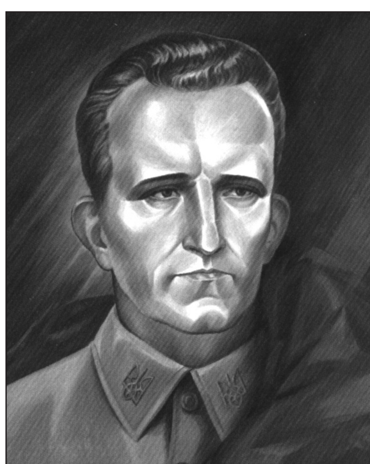
Конгрес Українських Націоналістів

Здобудеш Українську Державу, або згинеш у боротьбі за Неї
Декалог українського націоналіста

НАЦІЯ І ДЕРЖАВА

e-mail: nacija@ukr.net 1 - 21 березня 2005 року № 9-10 (69-70)

5 березня виповнюється 55 років відтоді, як загинув великий Командир Армії безсмертних, генерал-хорунжий Роман Шухевич – Тарас Чупринка.



ПАМ'ЯТІ РОМАНА ШУХЕВИЧА

ПРИСВЯТИВ РОЗПОВІДЬ КОБЗАР МИКОЛА ЛИТВИН

Відомий український історик Петро Мірчук цитує Шухевича: "Бути головою ще одного уряду в екзилі? – посміхнувся він глузливо. – Перенести осідок Головного Командира УПА до Парижа чи Нью-Йорка? Коли я доручав іншим лишатися на Україні в боротьбі до загину, то тим самим я давав той наказ і самому собі, і насамперед я сам не смію того наказу зламати"...

Так міг сказати тільки великий син України...

У вересні 1965 року мене заарештували за приналежність до молодіжної націоналістичної організації й кинули до сумної пам'яті Тернопільського слідчого ізолятора КДБ. А щоб швидше "кололся" та "прозрівав", слідчі завалювали стола у моїй "одиночній" камері не їжею, а каяттями членів Проводу ОУН-УПА, що потрапили якимсь незбагненним робом живими до кадебістських рук (вони ж бо давали клятву живими в руки ворогів не здаватися). Серед цієї макулатури був і несусвітній "балак" М. Степаняка, в якому він обливав брудом світлу пам'ять Головного Командира Української Повстанської Армії, генерал-хорунжого Романа Шухевича – Тараса Чупринку. Через багато років я вдруге перечитав витяги з опусу М. Степаняка у "дослідженні" Клима Дмитрука "Безбатченки" (Київ,1980).

"Шухевич-Тур, – просторікує М. Степаняк, – людина фактично дрібна, притому хворобливо честолюбна, зарозуміла, мстива. За своїм ідеологічним і політичним спрямуванням – це типовий увіст-оунівець.

...Хлоп, як він залюбки висловлювався, не сміє політикувати, він має слухати і безоглядно виконувати накази Проводу. Дати хлопові політичну освіту – це те саме, що заставити його критикувати Провід, – цього допустити не можна.

ОУН він розумів як бойово-військовий загін, про роль політичної організації не було в нього уявлення. Тому, прийшовши до влади і закріпившись, Шухевич-Тур бере зараз же гострий зворотний курс і від "політизації" круто переходить до "мілітаризації". Ентузіаст палочної дисципліни у вихованні, Шухевич ще в Легіоні *(у батальйоні "Нахтігаль". – М.Л.)* вславився биттям стрільців... Як політичний і військовий керівник – спроможний на те, що може спромогтися прусський капрал... Його кругозір поза львівський ринок і приватну крамничку не виходив. Якщо в нього був ідеал держави, то не іншої, як поліційної, якої тверду руку назовні повинна усталювати диктаторська влада військової верхівки. Як терорист, вірив у всесилу терору і на площині терору думав знайти розв'язок усіх проблем внутрішньої і зовнішньої політики. Несловний, підступний, підлесливий, аморальний та одночасно дуже побожний і забобонний..."

Ми знаємо, якими способами видушувались подібні "чистосердечніє прізнанія". За всіма ознаками, цей "опус" писав не він, а "хлопці в цивільному, але з військовою виправкою". Але під ним автор розписався, тож нехай Господь буде Степаняковi суддею...



16

КОНГРЕС ПЕРЕЙДЕ РУБІКОН

26 лютого у Києві відбулося засідання Головного проводу Конгресу Українських Націоналістів.



Провід розглянув питання „Про участь Конгресу у виборчій кампанії Президента України і формуванні органів виконавчої влади". З інформацією виступили голова партії, народний депутат Олексій Івченко, заступник голови Конгресу, народний депутат Євген Гірник. У ході обговорення відзначено вагомий внесок націоналістів у перемогу народного Президента. Конгрес був надійною опорою коаліції „Сила народу" у найкритичніші моменти Помаранчевої революції. Проте вже перші кроки нової влади, особливо кадрові призначення, викликають багато запитань та претензій. На засіданні Головного проводу наголошено на упередженому ставленні до пропозицій Конгресу щодо формування органів виконавчої влади. Залишаючись політичним партнером новообраного Президента, партія піддаватиме публічній критиці дії Секретаріату Президента, уряду і Верховної Ради, які вважатиме хибними і шкідливими для національних інтересів України. Основні тези з виступів О.Івченка, Є. Гірника, інших учасників обговорення знайшли своє відображення в ухваленому Головним проводом зверненні на адресу Президента.

Провести членів Конгресу до Верховної Ради та місцевих рад, створити фракції націоналістів у радах всіх рівнів – таке завдання поставив Головний провід перед партією з огляду на виборчу кампанію 2006 року. Для його виконання Конгрес має потужний кадровий та інтелектуальний потенціал партійного активу.

Головний провід ухвалив програму заходів щодо реалізації першочергових завдань партії на 2005 р., задекларував підтримку люстраційних процесів, висловив протест проти впровадження медалі „60-річчя перемоги у Великій Вітчизняній війні" без визнання ОУН-УПА воюючою стороною, запланував заходи до 85-річчя з дня народження Слави Стецько, проведення днів газети „Нація і держава" в регіонах та інше.

Прийнято також ухвалу про утворення Центрального та обласних виборчих штабів Конгресу, які мають почати підготовку до виборів 2006 року.

У зв'язку з тим, що в процесі адміністративної реформи на законодавчому рівні вибори до Верховної Ради та місцевих рад у 2006 році можуть різнитись у часі, та з урахуванням перегрупування політичних сил напередодні виборів, свій формат участі у майбутніх виборах Конгрес визначить на VIII Зборі КУН, який заплановано провести у травні 2005 року.

Головний провід заслухав звіти голів обласних організацій та поставив завдання довести чисельність партії до 100 тисяч членів, створити партійні осередки в усіх населених пунктах України.

На засіданні Головного проводу затверджено рішення конференції Дніпропетровської обласної організації Конгресу від 20 лютого ц.р., на якій головою КУН Дніпропетровщини обрано Юрія Березу, його заступниками - Анатолія Глуховського, Анатолія Коров'яковського, Микиту Ткаченка, головою секретаріату - Ольгу Митько.

Конгрес-інформ



ВАЖЛИВО

◈ Україна та ЄС затвердили план дій

Україна та Євросоюз уклали новий, трирічний план дій, який передбачає європейську політику сусідства щодо України. Це менше ніж хотіла би нова українська влада, яка взяла курс на Євросоюз, але більше ніж могла витягнути з Брюсселя влада попередня.

◈ До уваги керівництва навчальних закладів

Міністерство освіти і науки України за дорученням Президента звернулося до всіх керівників ВНЗ з вимогою негайно поновити відповідно до чинного законодавства тих студентів, науково-педагогічних, інших працівників, які були відраховані чи звільнені за участь у громадсько-політичних акціях під час виборів у 2004 році.

◈ Стецьків став "польовим командиром" НТКУ

Президент України призначив нардепа Тараса Стецьківа президентом НТКУ. В ефірі радіостанції "Ера FM" Стецьків заявив, що принаймні до травня пріоритетним завданням для нього буде організація і проведення "Євробачення". Другою стратегічною метою він назвав заміну керівництва. Сподівання на швидке реформування НТКУ і створення на її базі Громадського телебачення поки що можна облишити.

◈ Голову РДА заарештовано за фальсифікації

У Хмельницькій області порушено кримінальну справу проти голови Деражнянської райдержадміністрації В. Ядухи. Під час виборів він, використовуючи свої владні повноваження, здійснював тиск на працівників райадміністрації та райради, змушував їх фальсифікувати виборчі документи та вносити до них неправдиві відомості.

◈ Замість ДАІ буде ДПС

Міністр внутрішніх справ Ю. Луценко заявив, що перетворить Державтоінспекцію на Державну патрульну службу. До складу екіпажу патрульного автомобіля входитиме співробітник, який відповідатиме за дорожню ситуацію, і співробітник, який здійснюватиме охорону громадського порядку. Після реформи в Державтоінспекції буде ліквідовано стаціонарні пости.



◈ У Кучми заберуть офіціанта

Кабінет Міністрів України минулої суботи скасував розпорядження попереднього уряду, яким надано пільги екс-президенту Кучмі. Згідно з висновком Мін'юсту, уряд, надаючи пільги Л. Кучмі, перевищив свої повноваження.

◈ Чим займатиметься дружина Ющенка?

Катерина Ющенко, дружина Президента, планує займатися гуманітарною діяльністю, зокрема доброчинністю. "Я буду намагатися зробити все можливе для інвалідів, дітей з обмеженими можливостями. І не тільки для дітей, а й для всіх людей з так званими особливими потребами", - наголосила вона.

◈ 8 тис. 497 грн. при народженні дитини

Міністр праці та соціальної політики В. Кириленко заявив, що з 1 квітня ц.р. почнеться диференціація пенсій, а допомога при народженні дитини становитиме 8 тис. 497 грн.

◈ Мельниченко не вірить Піскуну

Колишній майор Держслужби охорони України М. Мельниченко відмовляється надати Генпрокуратурі на чолі з Піскуном аудіозаписи, зроблені ним у кабінеті Кучми, оскільки переконаний, що вони будуть знищені. Він наполягає на зустрічі з В. Ющенком.

◈ Створено "нову" "народну" "опозицію"

Утворено стрижень для нової радикальної антиющенківської опозиції. Обов'язки в ній розподілено так: ПСПУ і "Братство" беруть на себе вуличні акції, а Тарас Чорновіл буде їхнім "голосом", представником у парламенті, і, про всяк випадок, витягачем затриманих хуліганів Корчинського і маргіналів Вітренко з міліцейських відділків. Януковича з його регіоналами та СДПУ(о) також туди кличуть.

◈ Пріоритети національної безпеки України

Президент В. Ющенко оголосив їх, представляючи секретаря Ради нацбезпеки й оборони П. Порошенка. Особливий акцент глава держави зробив на інформаційному просторі. Пріоритетними назвав також питання мовної політики, ситуацію у самопроголошеній республіці Придністров'ї, проблему біженців і питання освіти.

◈ Укрзалізниця фінансувала виборчу кампанію Януковича

Голова парламентського комітету з боротьби з організованою злочинністю та корупцією В. Стретович повідомив, що "Укрзалізниця" перераховувала гроші на виборчу кампанію провладного кандидата через кіровоградський благодійний фонд. Перед третім туром голосування фонд припинив свою діяльність. Але знищуючи все, не змогли знищити банківських операцій, які проводилися за цим рахунком. Прокуратура знайшла докази, що 72 млн. грн. поступили на цей рахунок від 5 українських залізниць. Усі розпорядження давав колишній міністр транспорту Кірпа.

◈ Бюджет поповниться 100 млн. грн.

Кабмін скасував 29 постанов попереднього уряду, які надавали податкові пільги окремим підприємствам. За підрахунками Тимошенко, це дасть бюджету додаткові 100 млн. грн.

◈ Київ до проведення "Євробачення" готовий

Таку впевненість висловив міський голова Києва О. Омельченко. За його словами, представники Єврокомісії, які відвідали Палац спорту, були задоволені процесом реконструкції комплексу, де в травні відбудеться ювілейний конкурс "Євробачення".

◈ З імпортом і митницею буде простіше

Прем'єр-міністр Тимошенко обіцяє вже за тиждень суттєво зменшити ввізне мито та скоротити процедуру розмитнення товарів до однієї доби. Таке рішення - результат зустрічі прем'єра з трьома сотнями малих і середніх підприємців, які займаються ввезенням товарів в Україну.

За матеріалами інформагентств та наших кореспондентів

КАДРОВІ РОЗЧАРУВАННЯ

АБО ЧОМУ УКРАЇНСЬКІ НАЦІОНАЛІСТИ НЕ ОТРИМАЛИ ПОСАД В УРЯДІ

Люди, які стояли на трибуні, звертаючись до багатолюдного Майдану під час Помаранчевої революції, обіцяли, що відтепер в Україні буде нова кадрова політика, яка унеможливить перебування в керівних кріслах кучмістів, бандитів, злодіїв, корупціонерів, що тепер вимагатиметься високий моральний рівень, патріотизм і професіоналізм.

Віктор Ющенко, Юлія Тимошенко, Олександр Зінченко, Петро Порошенко перемогли в боротьбі з попереднім режимом під гаслом чесної влади. Переможцями їх зробив український народ. Цей народ не забув про гасла провідників, насамперед про чесну владу, і тепер він буде надзвичайно прискіпливо відстежувати кожен крок керівництва країни.

Отже, революція відбулася. А головним питанням революції є питання влади, яке розв'язується через кадрову чистку міністерств і відомств від представників реакційного режиму. Що ж ми маємо?

Прем'єр-міністр – Юлія Тимошенко. Чудово, пані Юлія була душею революційного Майдану, і чимало українців хотіли бачити її на посаді голови уряду. Хоча пані Юлія інколи схильна до не зовсім виправданих вчинків та заяв, тому потребує повсякденної конструктивної критики з боку преси. Маючи багато чеснот як економіст, адміністратор, політик, вона не дуже глибоко розуміється на геополітиці, над усе в царині українсько-російських відносин, про що свідчить її стаття в російській газеті „Відомості", де пані Юлія припустилася кількох дошкульних і небезпечних для наших національних інтересів помилок. Не кажучи вже про те, що прем'єр не повинен брати на себе розв'язання питань, які вважаються справою Президента і належать до його компетенції.

Можна погодитися з призначенням керівником секретаріату Президента Олександра Зінченка, який був шефом виборчого штабу Віктора Ющенка.

Напевно, можна пробачити п. Зінченку багаторічне перебування біля керма партії СДПУ(о), причетність до керівництва одіозним у політичному сенсі телеканалом «Інтер». Зрештою, апостол Павло теж колись був Савлом, який переслідував Христа. Жодна людина не може бути позбавлена права на моральне одужання, спокуту, духовне воскресіння. Тим більше, що ще рік тому Зінченко побив глечики зі своїми колишніми «партгеносеен». Проте він уже нині робить крок, що змушує замислитися. Він призначає своїм першим заступником людину, яка до останнього дня Помаранчевої революції залишалася членом політбюро СДПУ(о). Василь Кремень, колишній міністр освіти і науки, чітко і послідовно проводив політику СДПУ(о) в університетах, школах, технікумах, наукових установах. Хто коли чув, щоб пан міністр виступав проти тиску на студентів і викладачів під час виборів 2004 року? Хіба він виступав на захист студентських активістів, яких переслідували СБУ, МВС, прокуратура, оголошуючи терористами, підкидаючи вибухівку, затримуючи і кидаючи за грати за те, що ця молодь підтримувала Ющенка? А може, пан міністр закликав до порядку директорів шкіл, які публічно поширювали серед учителів та учнів наклепницькі «компромати» на Віктора Ющенка? Нехай хтось у середовищі освітян пригадає якісь корисні пропозиції Василя Кременя на ниві народної освіти. Важко пригадати те, чого не було. Хіба що «уроки футболу» на пропозицію Суркіса…

Дивує ще одне призначення. Нічого не можу сказати про професійний рівень нового міністра палива та енергетики Івана Плачкова, хоча це саме він тривалий час керував компанією «Київенерго», яка нагромадила величезні борги, що поставило три райони столиці на межу припинення опалення й енергопостачання. Але скільки вже років дивлюсь і слухаю публічні виступи пана Плачкова, і ще жодного разу не почув від нього бодай одного українського слова. Навіть Азаров намагався, хоч і погано виходило. Призначення на посаду українського міністра громадянина, який демонстративно нехтує державною мовою, руйнує її позиції більше, ніж волання сотень тисяч російських шовіністів. Лідери нової влади дуже охоче розповідають про „мову калинову", про „національне відродження", проте вже призначення Плачкова перекреслює всі ці розмови, бо, як учила нас нова влада ще тоді, коли не була владою: «Не словом, а ділом». А діло – це Плачков.

Наш народ розуміє, що за один день життя на краще не змінюється, і він готовий до випробувань, до непопулярних кроків. Наш народ подарує владі якусь помилку, якусь невдачу, але ніколи не подарує нечесності, нещирості, крутійства. Нинішнє керівництво України має нечуваний в історії держави кредит народної довіри, борони, Боже, його втратити! Народ хоче знати підстави всіх кадрових призначень в центрі та на місцях. Приміром, нещодавно стався конфлікт між міністром юстиції Романом Зваричем та іншими членами Кабінету Міністрів. Коли журналісти попросили пані Тимошенко пояснити ситуацію, вона заявила, що не буде її коментувати. А хто ж буде коментувати такі події в Кабінеті Міністрів, як не голова уряду? І це відкритість, і це прозорість влади?

Дивні речі відбуваються в регіонах. Ще й дотепер перебувають біля керма влади в Одеській області мер Одеси Боделан і голова обласної ради Гриневецький, які брали участь у сепаратистських збіговиськах і виголошували заклики до створення на півдні України „Новоросійського краю". А призначений з Києва новий голова обласної адміністрації соціаліст Цушко запевняє, що буде з цими добродіями співпрацювати. Часом не у справі „Новоросійського краю"? Зовсім не відбулося змін у керівництві Автономної республіки Крим, де голова Ради міністрів Куніцин періодично наслідує колишнього місцевого «президента» Мєшкова і залякує Київ мало не повстанням, якщо хтось у столиці захоче відмовитися від послуг Куніцина. А віце-прем'єр з гуманітарних питань Криму Казарін продовжує відроджувати на півострові сталінізм.

На Дніпропетровську область призначено Касьянова - запеклого кучміста, довірену особу Януковича на виборах. Кажуть, що багатьох кучмістів висуває на посади спікер парламенту Литвин. Це означає, що треба активізувати розслідування справи Гонгадзе і вивчення плівок майора Мельниченка. Кажуть, що там добряче засвітилася людина, голос якої дуже схожий на голос пана Литвина, та й інші фігуранти неодноразово називали це прізвище.

Судячи з того, що лідер соціалістів Мороз виступив з антидержавною провокацією про надання російській мові офіційного статусу в Україні, призначення міністром освіти і науки соціаліста Ніколаєнка може означати новий період зросійщення освітньої сфери в Україні. А пропозиція Мороза може знову розколоти націю і поставити країну на межу громадянської війни. Незалежна Україна не є для соціалістів цінністю, і мав рацію Левко Лук'яненко, коли сказав, що незалежність України для соціалістів є фактом, з яким треба рахуватися, а не бажаним станом. Досить глянути на мітинги соціалістів під червоними прапорами, з портретами Леніна і Сталіна, щоб зрозуміти, що принципової відмінності між ними і комуністами немає. Але нова влада не боїться червоних соціалістів. Вона страшенно боїться українських націоналістів. Саме тому жоден український націоналіст не отримав посади в уряді.

Нова влада успадкувала радянський страх перед українським націоналізмом. Вона фактично потурає забобонам мас на сході та півдні України, сформованим радянською пропагандою, замість того, щоб ламати комуністично-імперські стереотипи сприйняття і тлумачення українського націоналізму. До речі, чи є влада в Україні справді українською – відповідь на це питання залежить від її ставлення до ідеології. Влада, яка боїться українського націоналізму, не може бути українською за визначенням. Нині у Верховній Раді готується закон про визнання вояків ОУН-УПА воюючою стороною в Другій світовій війні. Для нової влади то буде суворий іспит на українськість.

Той, хто боїться українського націоналізму, - боїться України, боїться власного народу, боїться українського в самому собі. Експлуатація сформованого комуністично-імперськими пропагандистами страху перед українським націоналізмом, нацьковування українців сходу на українців заходу, провокування ворожнечі між регіонами було основою внутрішньої політики кучмізму. Якщо на сході та півдні України люди перелякані українським націоналізмом, то нова влада повинна розпочати широку просвітницьку роботу в цих регіонах. Телебачення, радіо, газети під патронатом держави мають нести людям правду про український націоналізм. Саме це є перспективним шляхом, саме його вимагають інтереси національної безпеки, а не загравання з історичним і політичним невіглаством, упередженістю, імперською зазомбованістю. Для антиукраїнських сил створення ворожих міфів, наклепницьких легенд про український націоналізм є формою боротьби проти Української держави. І вона повинна якнайшвидше ці міфи зруйнувати, інакше нова влада дуже полегшить антидержавним елементам справу руйнації України. Боягузлива позиція відсторонення, дистанціювання, ігнорування українського націоналізму – не має історичної перспективи. Це дезорієнтує і обеззброює націю, залишає владу без потужної підтримки. Треба нести правду на схід і південь, а не залишати їх на ідеологічну поталу шовіністам. Добре вже, що Президент Ющенко, відвідуючи ті регіони, на відміну від Кучми, не переходить на російську мову. Це добрий початок, але лише початок. Нам треба духовно об'єднати Україну, а це можна зробити тільки правдою, без жодних поступок шовіністичній антиукраїнській брехні.

Мирослав Плай



НЕ ВІР МОСКВІ!

ВІДПОВІДЬ АНОНІМУ

Дуже добре, що нашу націоналістичну газету почали читати навіть носії ідеології російського шовінізму. Ось і я отримав листа від мешканки Запоріжжя, яка вбачає в українському націоналізмові лише всілякі хиби, проте газету „Нація і держава" читає. У листі вона висловила свою незгоду і обурення з приводу моєї статті „Не вір Москві!". Привертає увагу той факт, що авторка не підписалася. Вона пояснює це тим, що боїться націоналізму. Це свідчить про те, що її уявлення про український націоналізм сформовані імперсько-комуністичною промосковською пропагандою.

Оксфордський політологічний словник (Велика Британія) визначає націоналізм як активний, дієвий, практичний патріотизм, себто патріотизм діла, а не слова. Отже, український націоналізм є конкретно-практичним проявом любові до України, до українського народу, до своєї Батьківщини, рідної мови, культури та історії. Український націоналізм – це активний захист прав та інтересів нашого народу, його сьогодення та майбутнього на рідній землі. Авторка демонструє цілковите неволодіння фактологічною базою української історії. Вона заперечує всі злочини Російської імперії проти нашого народу таким аргументом: «Я роділась на Украінє, мнє 65 лет і такого нє помню". Себто пані анонім народилася в 1940 році, десь з 1950 року почалося її більш-менш свідоме життя, і цим для неї вичерпується ціла історія України. Вона намагається довести „правдивість" пропагандистського міфу Януковича: „за Януковіча проголосовало 15 млн." 15 млн. нарахував пан Ківалов, якого в народі справедливо назвали Кидаловим. Ніхто не заперечує, що за Януковича проголосували мільйони виборців, але не 15. Кілька мільйонів було додано шляхом фальсифікацій, порушення виборчого законодавства. 21 листопада голосування в Луганській і Донецькій областях тривало й після 20-00, що заборонено законодавством. На деяких дільницях за Януковича проголосувало 102 і 104% виборців, чого не може бути. З кількох тисяч дільниць Донбасу спостерігачів від Ющенка допустили тільки на 19! У Миколаївській області 35% виборців голосували за межами виборчих дільниць. У Севастополі люди Януковича ходили по квартирах і збирали підписи за свого кандидата, хто відмовився за нього підписатися потім не знайшов себе у списках виборців. У такий спосіб майже 20% севастопольців були позбавлені можливості голосувати. Масові фальсифікації на користь Януковича були й на Західній Україні, де начальники відділів міліції, посадовці адміністрацій вилучали паспорти у підлеглих, щоб вони не могли проголосувати за Ющенка. То які 15 млн.?

Анонім стверджує, що у нас погано ставляться до мешканців східної і південної України. Абсурд! Це людям у цих регіонах навіюють, що їх дискримінують. Чого варті такі заяви: „Нас Києв нє считаєт за людей". Кого нас? Який Київ? Хто конкретно? Насправді, це лише спроби російських політтехнологів нацькувати українців один на одного. До речі, автор цих рядків – уроджене́ць півдня України, мій регіон через Азовське море межує з територією Запорізької області. Я – кримчанин, і знаю, що ніхто не переслідував прихильників Януковича, натомість у Севастополі, Донецьку, Луганську прихильників Ющенка били. І це бачили всі телеглядачі. У Севастополі кілька його прихильників потрапили до реанімації. Так хто кого не вважає людиною?

Пані анонім заперечує наявність націоналізму в Росії. Я готовий з нею погодитися. В Росії націоналізму, на жаль, ще справді немає, він там тільки почав формуватися. В Росії панує шовінізм. А відмінність між ними така: націоналіст хоче бути господарем у власній хаті, а шовініст хоче бути господарем у чужій хаті. Пані анонім чомусь вирішила, що всі члени редакції газети „Нація і держава" – представники західної України. Цікаво, за якою ознакою вона це визначила? До відома уродженки Запоріжжя, найвидатніший ідеолог найрадикальнішої течії українського націоналізму Дмитро Донцов – її земляк, з міста Мелітополя. На сході України народилися також такі чільні діячі українського націоналізму, як Микола Міхновський, Юрій Липа, Євген Маланюк та багато інших.

Анонім докоряє, що ми не пишемо про дружину нашого Президента, наче щось приховуємо. Наша газета давала докладну інформацію про українку Катерину Чумаченко, яка народилася в родині українців-східняків, між іншим. Ненависть до західної України ніколи не була органічною для східняків, вона завжди провокувалася Москвою. І зараз провокується. Пані анонім погано читає московські видання. А ми їх читаємо і аналізуємо. Сьогодні головний козир Москви – нацькувати східняків на західняків. І судячи з листа цієї авторки, Москві це, на жаль, вдається. Але не завжди і не скрізь, бо вся Центральна Україна проголосувала за Ющенка всупереч вимогам Москви голосувати за Януковича. Анонім у цьому звинувачує Америку. Але якщо вона, мешканка Запоріжжя, чесна і об'єктивна людина, нехай скаже: чи відвідував Україну президент США під час наших виборів бодай один раз? А президент Росії? Чому Путін втручався у наші внутрішні справи і вирішував, за кого ми маємо голосувати? Добрі друзі такого собі не дозволять. Авторка заявляє: „Ви пишітє про Чечню. У нас Крим, разве лучше?" Хіба українська армія в Криму вбиває тисячі мирних жителів, як російська армія в Чечні? Хіба кримчан піддають тортурам у концтаборах, як це робить Росія в Чечні в концтаборі Чернокозово, що набув жахливої слави? Хіба в Криму іде війна? Жіночко, Ви думаєте, про що Ви пишете? Ситуація в Криму – доволі спокійна. Була б ще спокійнішою, якби російські провокатори не збурювали людей, не сіяли ненависть до України, як, до речі, сіють у Вас, у славетному колись козацькому краї.

Пані аноніму, як вона стверджує, набридло чути про голодомор і репресії імперії проти українського народу. Вона б воліла це все назавжди забути, викреслити з пам'яті українців. Чи не для того, щоб це знову повторилося? Вона навіть сумнівається, що все це насправді було: „Єслі ето било, то сдєлал нє рускій народ, а Сталін, а Сталін бил грузін". Ось така логіка. А народ відповідає за своїх вождів чи ні? Чому німецький народ уже 60 років відповідає за Гітлера, а Росія досі не хоче вибачитися перед тими, кому вона заподіяла стільки лиха? А російський народ дуже любив товариша Сталіна і досі любить, про що свідчать соціологічні опитування в Росії. І все, що Сталін робив, він робив за підтримки принаймні більшості свого народу (не грузинського, ясна річ).

Анонім стверджує: „В Россії демократіі больше, чем у нас". Доказів, звісно, не наводить. Бо їх немає і бути не може. Навіть російські політики визнають, що демократія в Росії зазнала поразки. Мабуть, московські газети, де це написано, ще не дісталися Запоріжжя... Анонім навіть вигадала якихось особливих „південно-східних людей", якусь нову, невідому нації, націю. Вона стверджує, що „південно-східних" знімають з роботи... За її визначенням, я, кримчанин у багатьох поколіннях, теж є „південно-східною" людиною, але мене ніхто з роботи не знімає. Маячня все це, навіяна московськими агітаторами, московським телебаченням і донецькою ТРК „Україна" (хоча ніякої України там немає, цю ТРК варто було б назвати „Антиукраїна") І тут постає питання, чи довго ще нова влада України віддаватиме українців сходу і півдня в інформаційну поталу антидержавним силам? Бо результати жахливі й загрозливі: жінка зі сходу, мешканка славетного Запоріжжя, вважає, що: «Украіна і Росія – ето одно государство». А рівень історичного невігластва взагалі нечуваний: „Григорій Потьомкін.... освобождал Крим от татаро-монгольского ига". Яке татаро-монгольське іго наприкінці XVIII ст.? Історичне невігластво мільйонів наших громадян є загрозою національній безпеці України. Отже, новій владі треба активно ставати до роботи, сприяючи очищенню громадської свідомості від міфів.

Микола Чорноморенко

МУНТІЯН ПРОТИ КУЧМИ

Печерський районний суд м. Києва задовольнив позов Валерія Мунтіяна до Президента України про визнання неправомірним та скасування Указу Президента України про звільнення його з посади заступника міністра оборони України і постановив негайно поновити В. Мунтіяна на посаді заступника міністра оборони України.

В. Мунтіян був призначений на цю посаду в грудні 2003 року. Нехтуючи чинним законодавством, тепер уже колишній міністр оборони О. Кузьмук подав Президенту документи на звільнення В. Мунтіяна під час його лікування в кардіологічному відділенні військового шпиталю.

Будучи чесною та принциповою людиною, В. Мунтіян почав свою діяльність із перевірок ефективності використання військового майна, проведення повної та об'єктивної його інвентаризації, впровадження системи єдиного бухгалтерського обліку в Збройних силах і нових підходів та методів раціонального, цільового використання бюджетних коштів. Владним корупціонерам це не сподобалось. Тому й усунули з посади людину, яка стояла на державницьких позиціях, не беручи до уваги її заслуги: генерал-лейтенант В. Мунтіян - доктор економічних наук, професор, відома в наукових колах України і світу людина.

Справедливе рішення суду вселяє надію, що з приходом нової влади буде забезпечено верховенство права та демократії, а слова Президента України Віктора Ющенко про те, що незаконно звільнені попередньою владою будуть відновлені на посадах, уже реалізуються на практиці.

Конгрес-інформ

БАНДУРКІВЩИНА НА ДЕРГАЧІВЩИНІ

25 січня 2005 р. на 7-му харківському телеканалі пройшла інформація: за заявою А. Бандурки-молодшого райпрокуратура порушила карну справу проти керівників району, які використовували брудні технології на виборах у Дергачах Харківської області.

Це повідомлення здивувало багатьох дергачівців, адже саме Бандурки були серед головних дієвих осіб влади під час президентських виборів: Олександр Маркович був довіреною особою Януковича в 178-му ТВО, Бандурка-син, головний податківець області, - керівником та спонсором його штабу. За згоди Бандурків, а то й під їхнім тиском, місцева влада за допомогою силових структур грубо порушувала законодавство про вибори.

Коли в Україні розпочалася Помаранчева революція і всім стало зрозуміло, що переможе Віктор Ющенко, Бандурки швидко „поміняли" погляди.

Чомусь райпрокуратура всіх цих злочинів раніше не помічала, як і того, що в ніч з 11 на 12 вересня 2004 р. на привокзальному майдані Дергачів у сумнозвісному кафе-пивбарі "Арсенал", яке, подейкують, через підставних осіб належить Бандуркам, було жорстоко побито 25-річного Євгенія Молодчого. Коли той почав утікати, кати на авто наздогнали його і добили металевим предметом по голові. Зараз на цьому місці завжди лежать квіти, які приносять сироти та їхня мати. Ця подія шокувала дергачівців, але не місцеву владу та силові структури. Висновок судмедексперта суперечить здоровому глуздові: молодий чоловік помер, начебто, не від черепно-мозкової травми, а... від отруєння горілкою(!?).

Зараз у районі критичне становище з оплатою за газо- та електропостачання. Одні громадяни не можуть платити, тому що бідні, інші не платять навмисно, тому що „недоторкані".

Коштів, незаконно потрачених на вибори провладного кандидата в Дергачах міським головою О. Лисицьким, вистачило б, щоб усунути багато проблем, якби, звичайно, колишню владу вони турбували. Все робилося тільки для того, щоби пропхнути свого кандидата в президентське крісло. Не вийшло. Близько 45% дергачівців віддали свої голоси за Віктора Ющенка. Люди більше не могли терпіти суцільного безробіття, злиднів, приховування злочинів від обліку, неможливості захистити себе в суді, ходіння по "муках" за довідкою в лікарню, щоб по-людськи поховати родича і т.д.

Бандурки намагаються відбілити себе, щоб всидіти в державних кріслах, зберегти свій тіньовий бізнес, особняки та "хатинку" біля моря. 7 лютого 2005 р. О. Бандурка дві години повчав дергачівських керівників, як їм тепер треба жити. В цей же час на Пісках в холодній хаті знайшли померлим ще одного із моїх друзів дитинства - Володимира Покусая. Яке діло Бандурці до загиблого - "кожному своє"... Одному - розкішні особняки, іншому - домовина.

Балачки про широку натуру депутата, його фонди - для необізнаних. Ми, колишні працівники міліції, які на практиці вкусили гіркого міліцейського хліба, зараз не можемо дати освіту своїм 18-річним синам, прогодувати та одягнути їх, тому що отримуємо мізерну подачку, а пани генерали Бандурки, Білоконі та до них подібні з жиру бісяться.

Микола Коробка з Пісок, який став жертвою злочину і ледь не загинув, три роки звертався за допомогою до Бандурки як до народного депутата, але отримував одні відписки. Людям набридло 13-річне панування корумпованих міліцейських генералів, які загнали мешканців району в прірву безправ'я та економічних злиднів. Нахабство та порушення виборчого закону - ось завдяки чому Бандурки із року в рік пролазять в депутати різних рівнів.

М. Смолко, В. Третяк



ПОЗИЦІЯ

ПОВЕРНІТЬ В ПАСПОРТ ГРАФУ ПРО НАЦІОНАЛЬНІСТЬ!

У статті „Чи є українці в Україні?», надрукований у № 49 газети «Нація і держава», пан Юрій Попов чітко охарактеризував окремі ст. Конституції України, в яких шляхом термінологічних крутійств етнічних українців юридично позбавлено можливості реально скористатися з проголошення незалежності України і відновити свої позиції в політичній, економічній та культурній сферах. Автор робить висновок, що в Україні не було національної держави.

Серед низки проблем у сфері національної політики слід виділити потребу заміни діючого зразка паспорта громадянина України задля внесення графи „національність" і заповнення його державною мовою. Зрештою, наявність у паспорті графи „національність" не суперечить ані законам України, ані міжнародному праву.

Народився я за польської окупації. Зайнявши Галичину, поляки, палаючи звірячою ненавистю до всього українського, навіть не бажали називати нас українцями, а трактували як „rusiny". Із встановленням радянської влади на наших теренах свідоцтва про народження видавалися нам без заповнення графи „національність" – і батьків, і дітей. Сільське населення взагалі було позбавлене права мати паспорт, тобто визначатися за національністю.

Згодом радянська влада запровадила "паспорт гражданина Советского Союза", в якому національність втрачала своє значення.

Не змінилося ставлення до цих проблем і з проголошенням незалежності України. Ні в кого не питаючи, перефарбовані яничари – „державні вельможі" швиденько замінили паспорт радянського зразка на паспорт громадянина України, не забули при цьому про двомовність, зате скасували графу „національність".

Помаранчева революція ознаменувала новий етап розвитку українського суспільства. Україна отримала шанс стати національною державою.

Гадаю, що на схилі літ нарешті отримаю право бути визнаним державою за національною ознакою. Цього бажаю всім громадянам України, незалежно від походження: росіянам, євреям, полякам, вірменам та іншим – усім, кому притаманна національна гордість.

Григорій Грицай,
м. Дрогобич, Львівська обл.

ТО ВАНДАЛИ ЧИ НІ?

В №7 Вашої газети в рубриці "Слово істини" вміщено статтю "Вандали в церкві?". Але ж для об'єктивності потрібно вислухати й іншу сторону! Пропоную хронологію цих подій:

1. Після смерті Патріарха Дмитрія на Соборі IX, 2000 р., на якому були присутні і представники Вселенського Патріарха, митрополит Мефодій був обраний Предстоятелем УАПЦ – по суті, виконуючим обов'язки Патріарха. Якраз тоді Предстоятель УАПЦ Мефодій і повинен був зайняти приміщення Патріархії. Як я розумію, через постійну протидію („не визнання"?) керуючого справами патріархії Архієпископа Ігоря митрополит Мефодій зміг це зробити тільки зараз, у той спосіб, на який спромігся – силовий.

2. У Святій Софії нещодавно разом з керівниками усіх християнських церков в Україні Президента Ющенка благословляю і Предстоятель УАПЦ митрополит Мефодій!

3. А те, що Мефодій агітував за Януковича, – то його гріх, гріх перед Богом і українським народом. А якщо він (Ігор) патріот і дуже турбується про єдність української церкви, то нехай приєднається до Філарета – УПЦ КП! А коли говорити про „моральні збитки громадян України", то якраз через ці постійні чвари між керівниками різних гілок українського православ'я віруючі почали більше ходити до московських церков або взагалі пішли в різні християнські секти.

Костянтин Попов,
м. Запоріжжя

БАНДИТАМ – ТЮРМИ!

Всі лиходії повинні понести кару. Роман Зварич, новий міністр юстиції, тепер готовий всіх пробачити, а чи запитав він у тих людей, з яких знущались і знущаються оті виродки - на зразок Шазофреніча?!

Зварич каже, що люстрація порушує права людини. Так то ж - люди-ни! А хіба ота колишня червоно-коричнева влада є людьми?! А ще в байці Крилова сказано, що з вовком не п'ють мирової – з нього знімають шкуру! Не треба боятись «охоти на ведьм». В 1991 р. цього не зробили, так оті прокляті «відьми» 14 років людей розпинали і не згадували про «права чєловека», та так розперезались, що почали голови відкручувати тим, хто їх не підтримував! Безкарність породжує безвідповідальність.

В числі №6 „Нації і держави" ви справедливо ставите запитання: яке телебачення потрібне Україні? Звичайно, без п'яних „кумів", без ідіотських жартів Сибухи, без шалапутної Вєрки Сердючки, без сюсюкання піховшеків, співу гордонів, без московських продажних, безбожних попів з сиплими диявольськими голосами та іншої наволочі. А також щоб не було у нас „Комсомольской брехні в Україні".

Якщо ми не хочемо державного перевороту, треба негайно приділити надзвичайну увагу Донецькій, Харківській, Луганській областям, де давно вирощується і пропагується отой ідіотизм-дибілізм. Не потрібно міняти одного злодія на іншого. По радіо і телебаченню повинні демонструватись патріотичні фільми з історії України, лекції та інші пізнавальні й розважальні програми українського змісту. Кожен повинен знати, хто такий „бандьора", а то очі вилупить і репетує, як скаже-не, а що воно означає – не знає. Без знання історії нема громадянина. Інакше не бачити нам незалежної України.

Петро Пономаренко,
м. Луганськ



НЕБЕЗПЕЧНА БУЛЬБАШКА

На деяких наших телеканалах знову страшенно популярною стає Наталія Вітренко. Варто їй зібрати під стінами секретаріату Президента дві сотні своїх прихильників-„наташистів" – так їх тепер називають, - щоб з'явитися на „1+1", УТ-1, „Інтері", „ICTV" та інших телеканалах, часто в компанії з псевдоукраїнським псевдонаціоналістом Дімою Корчинський та прикрозвісним Тарасом Чорноволом, відданим (чи надовго?) соратником „двічі несудимого" Януковича.

До речі, останній у день захисника явно неукраїнської вітчизни (23 лютого) на запитання журналістки, чи служив він сам у війську, відповів, що дуже шкодує, що не довелося, але не пояснив чому. А дарма... Адже нічого таємного в цьому немає, бо в ті часи, як і зараз, „двічі не засуджених" до армії не брали і зброю їм не давали.

Якщо товаришка Наталія починає миготіти на екранах, то, як засвідчує попередній політичний досвід України, це комусь дуже треба. Був період, коли Вітренко використовувалась адміністрацією Кучми для боротьби проти Симоненка і Мороза, щоб ліві не дуже нахабніли в дискусіях з „татом". Тоді на нашій телевізії теж був бенефіс Вітренко. І до Верховної Ради вона зі своєю прогресивно-соціалістичною партією потрапляла. Хоча Наталія Михайлівна вельми полюбляє удавати революційну опозиціонерку, але що то за опозиція, коли за Кучми тільки її бачили, тільки її чули на всіх офіційних та олігархічних каналах? А в 2002 році, коли великої потреби щодо політичних послуг товаришки Вітренко Кучма не відчував, вона раптом зникла з екранів і Верховної Ради. За два роки її практично забули, а тепер ось знову повертають до політичного життя. Але в будь-якому випадку вважати Вітренко опозиціонеркою до Кучми може хіба що Янукович. Слід сказати, що публіка, яку збирають на мітинги Вітренко, Корчинський, Чорновіл, справляє гнітюче враження. Комуністично-імперські гасла, залякування українців блоком НАТО, Європою і Америкою, заклики відновити Радянський Союз – нічого нового, все свіженьке щойно з нафталіну. Коли під час одного з мітингів „наташистів" на Банковій до учасників вийшов Президент України (Кучма б до них вийшов?!), демонструючи повагу до людей, ці „люди" накинулися на главу держави з брудною лайкою. Власне, чого ще чекати від прихильників Вітренко і Корчинського? А нашому Президентові варто припинити спілкування з хуліганами і хамами, це не лише принизливо, але й небезпечно. А життя лідера нації належить не лише йому особисто.

Весь цей політичний мотлох публічних банкрутів та маргіналів не був би подією, гідною громадської уваги, якби не наша телевізія, що вперто робить з нічого щось. Раніше це було потрібно Кучмі, а тепер кому?

Найбільше дивує позиція „5 каналу" . Ці хлопці чомусь вирішили, що об'єктивність і демократичність полягає в тому, щоб запрошувати до студії таких діячів, як Вітренко, Тарас Чорновіл, Корчинський, Кушнарьов, Роман Козак та подібних до них. Ці діячі набридли глядачам за багато років кучмівського режиму, і якби журналісти „5 каналу" провели опитування своєї глядацької аудиторії, то зрозуміли б, що переважна більшість її не хоче бачити таких гостей студії. Вони їй не цікаві. Більше того, тут навіть попахує провокацією, коли про позицію українських націоналістів говорить політичний провокатор Роман Козак, якого "демократичні" хлопчики „5-го" запрошують до спілкування з мільйонами українців. Водночас ці "демократи" і "об'єктивісти" вперто ігнорують голову Конгресу Українських Націоналістів, народного депутата України Олексія Івченка. Постає цікаве питання: чому? Чому карикатура на українських націоналістів „5-му" потрібна, а справжні українські націоналісти – ні?

Чому ознакою демократії на „5-му" вважають рекламу Януковичу, Вітренко, Тарасу Чорноволу, рекламу, яка суттєво збільшує їхні шанси на виборах 2006 року, причому не за рахунок власних зусиль, а за рахунок „розкрутки" ЗМІ, в тому числі й такими, яких ми звикли сприймати як демократичні?

Богдан Степовий

НЕ ТРЕБА БУТИ НАЇВНИМИ

Віктор Янукович, виступаючи в Запоріжжі перед своїми прихильниками, заявив, що якщо нова влада не сплатить до 1 березня підвищені пенсії 11 мільйонам громадян, опозиція розпочне масові акції протесту.

Нахабство феноменальне! Державний бюджет використовували на виборчу кампанію шефа „Партії регіонів", податки взяли з підприємців аж до квітня 2005 року, залишили національну скарбницю майже порожньою, нову владу на згарищі, а тепер ще чогось вимагають і вдаються до шантажу і погроз...

А в цей час голова парламентського комітету з боротьби з корупцією та організованою злочинністю Володимир Стретович офіційно заявив, що тільки одна з кількох українських залізниць перерахувала на забезпечення виборів Януковича понад 70 млн. грн. А скільки інші державні підприємства і бізнесові структури? Йдеться про величезну шкоду, завдану економіці країни прихильниками Януковича. Знадобиться рік-півтора лише для того, щоб загоїти економічні поранення України, спричинені діяльністю Кучми-Януковича-Медведчука-Азарова. Нова влада даремно вправляється в супертолерантності у ставленні до цієї публіки. Ті, які зруйнували Україну, спровокували інфляцію і величезний дефіцит бюджету, тепер звинувачують в усьому нову владу, використовуючи свій потужний медіа-ресурс: „Інтер", „ICTV", „1+1". І тому дуже важливо донести до народу правду: хто саме і в якому стані залишив цій владі величезний тягар проблем. Бо сьогодні кучмісти намагаються навіяти масам, що вони зовсім не причетні до тих негараздів, які відчайдушно намагаються подолати Ющенко і Тимошенко.

Щоб кучмісти не пошили нову владу в дурні, необхідно, як ми вже неодноразово писали, створити спеціальну комісію з розслідування діяльності уряду Януковича, з перевірки фінансової дисципліни, провести жорсткий облік та інвентаризацію його економічних указів та розпоряджень. Бо там не все гаразд, кажуть, що кудись поділися 3 млрд. грн.

Якщо найближчим часом такої комісії створено не буде, то нинішньому урядові доведеться відповідати за всі гріхи кучмократії.

Мав рацію наш Президент, коли, виступаючи в Донецьку, пообіцяв місцевій номенклатурі, що він ще розповість усю правду про так звану нову «опозицію», що тим «опозиціонерам» ще доведеться каятися, якщо встигнуть перед «посадкою» на нари.

Заступник міністра внутрішніх справ генерал Москаль заявив, що на Донбасі ще й досі не розкрито органами МВС понад 60 розстрілів, скоєних місцевими бандами задля фізичного знищення конкурентів з бізнесу. Як сказав генерал, чимало бандитів, які йшли до свого добробуту по трупах, нині вдягають краватки і керують великими підприємствами на батьківщині пана Януковича, але їхні руки – по лікті в крові. Не можна допустити, щоб вони уникли відповідальності. Адже відчувши слабкість влади, вони перейдуть у наступ. А демократична влада, як показує виступ Януковича в Запоріжжі, припустилася великої помилки і продемонструвала наївність, ще й досі не створивши комісії з розслідування бурхливої діяльності експрем'єр-міністра.

Євген Степанюк

Тридцять п'ять літ майже панування Москви на Україні виховали багато духових яничарів і між наддніпрянцями, і між галичанами. Ідея Бога - підставова ідея цілої нашої історії - умирає в обмежених мозках тих яничарів. В найкращім випадку замикають вони Бога в церкві, та в суспільнім житті християнські ідеї, на їх думку, не можуть грати якоїсь поважної ролі. Вони дуже журяться - у своїх програмах і писаннях, чи Україна має бути республіканська, демократична, тітовська, але мало їх обходить, чи вона має бути християнська? Їх дуже цікавить, чи в школах України має бути радіо, стадіон спортовий, лиш зовсім їх не обходить, чи мають у тих школах учити закону Божого. Серед розбурханого моря новочасного безбожницького нігілізму непорушною скелею стоїть Шевченків «Кобзар».

ДО 191-ої РІЧНИЦІ З ДНЯ НАРОДЖЕННЯ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

Дмитро Донцов

ІДЕЇ ШЕВЧЕНКА
ПРО БОГА І НАЦІЮ

В «Кобзарі» поняття Бога є наскрізь органічне, як у Старокиївській державі або в державі козацькій. Без тріумфу Правди Божої не уявляє собі Шевченко ні національного відродження України, ні життя в світі. Правда Євангелії - це для нього Євангелія Правди нашої, його правди, за яку карався, мучився, а не каявся. Під тим оглядом справа нації тісно зв'язана в нього з справою тріумфу тої Правди.

Бог Шевченка - це не абстрактне божество деїстів, а християнський Бог, якого Провидіння кермує життям окремих людей і народів.

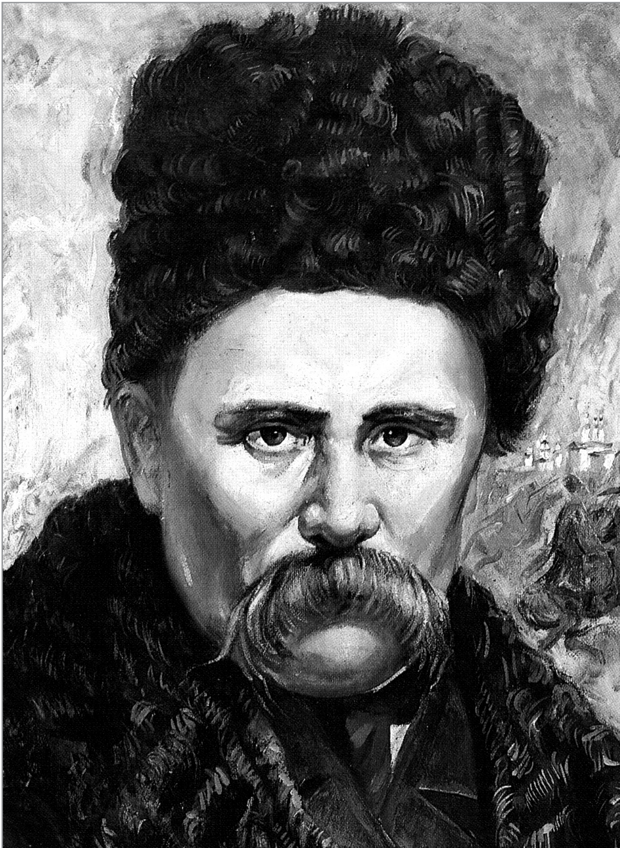
Такі є шляхи цього Провидіння: путі Господні - це таємниця, яку від віків намагаються збагнути уми людськості. Старався це зробити і Шевченко, але був свідомий немочі плотського людського розуму, зданого на власні сили. Поет стояв перед велетенською світовою загадкою. «Все йде, все минає» (Гераклітові - «панта ре, панта хей») «і краю немає... Одне зацвіло, а друге зів'яло, навіки зів'яло». Чому? Чому в тім вічнім колобігу життя одні нації падають, а другі встають? Очевидно, особливо боліло й мучило поета це питання у відношенні до нього України.

Властиво, він питався, не чому впала Україна, а - за що? Як християнин, знав Шевченко, що від Адама й Єви через Содому до Потопу і аж до того передчуваного ним «іспиту вогнем», а вже не водою, який нашле на звироднілу людськість гнів Божий,- все стається не тому що, а за те що. За чиїсь вини.

Каже поет: «Не нам діла твої судити!», діла Божії. Хоч не раз виривався в нього крик розпачу за те, що, караючи зло, є Господь надто довготерпеливий. Та з другої сторони знає: «Ти люті зла не дієш без вини нікому!» - ні окремій людині, ні народам. Його мужня душа відкидає полохливу ідею нашого XIX віку про безневинно скубану чайку при битій дорозі. Він шукає вини. Де ж він шукає тої вини? Де шукає причин занепаду України, її гноблення, визиску, обернення в рабство, знущання над людською гідністю? Де шукає причин того, що «розкрадають мов овець» нас; що кожний драпіжник (хижак.- *Ред.)* безкарно нападає на Україну, неначе «в бур'яні курча». Питається, за що сміє знущатися над нею, як над Яремою, всякий поганець, що «над козаком коверзував»?

Причину цієї катастрофи національної знаходив Шевченко насамперед в дегенерації нашої провідної верстви, в дегенерації пастирів. Від голови бо риба смердить. Проти цієї верстви і звертається поет своїм картаючим словом. Звироднілі нащадки панства козацького, які за миску сочевиці продали займанцям право первородства у своїй землі, право правити нею, ось хто завинив, на думку поета, за політичний, економічний і моральний занепад України.

В чім же була їх вина? В тім, що «занапастили Божий рай» на Україні. В тім, що в країні, де кожного призначення було: «людей любити і Бога хвалити», - розвели пекло. В тім, що насміялися з Христа і з Його Правди. Червоною ниткою через усю поезію «Кобзаря» тягнеться ідентифікація двох понять: Євангелії Правди і Правди Євангелії. Згадує про одну, то зараз і про другу: «скрізь неправда, скрізь Господа лають»; «правдою торгують, Господа зневажають». Правда - це коли Йому одного: «жива правда у Господа Бога». Навчає - «путями добрими ходить, Святого Господа любить». Шукати людей, шукати правди - це в нього те саме, що «шукати Бога», Слово є в нього водночас - «кадило Істини» і «Божеє кадило». Наказує «молитись Богові одному, молитись Правді»... Обидва ці поняття завжди йдуть у «Кобзарі» в парі. Іншої Правди, як християнської, він не знає.



Власне, за то і упали всі нещастя на Україну, що відцуралася її провідна верства тої християнської правди, з неї насміялась, її розп'яла. За те, що члени провідної верстви тої - «чужим богам пожерли жертви, омерзились», за те, що «жили лютими звірми, а в свині перейшли». Звірі і свині, або, як казав Сковорода (а його знав і вивчав Шевченко) - звірі і скоти, - ось у кого перемінилась колись блискуча старшина козацька на Україні, а, властиво, її здрібнілі душею нащадки, які в своїй душі «занапастили образ Божий, багном осквернили».

Така була відповідь поета на питання, за що каралась і мучилась його Україна, за що погибала. За гріхи своїх пастирів, не лише через якісь зовнішні причини. Грозив їй і напоминав: «Сама розіпнешся, твої сини тебе уб'ють». Бо не були це ті пастирі, не були це ті євангельські ігемони, яким Бог давав меч, щоб помагали добрим і карали злих. Тому хоч з болем у серці, але признає, що «праведно Господь великий кайдани повелів кувать» на цей рід поганий. Чи не так воно було й передше, чи не впала кара Божа на Єрусалим, коли його провідна верства почала складатися з Іродів, Каяф, фарисеїв або з тих, що поробили з храмів вертеп розбійників? Які віддали Боже -кесареві?

Скажуть: таж каралися на Україні не лише «пани лукаві», а й народ? Певно, таж і в Єрусалимі, який узяв коротко по розп'яттю Христа цісар римський, теж терпів народ. За що ж він терпів? За що терпіла вся нація? Пригадаймо, що та нація видала з себе Юду, скорилася фарисеям, воліла розбійника Вараву від Христа, коли останнього судили на смерть, ревіла мов несамовита - «розпни його!». Пригадаймо, що багато в тім народі було тоді нікчемників і боягузів... Річ у тім, що саме терпіння народу не вистачає, з точки погляду християнства, на те, щоб він спасся. Ці терпіння вистачають тільки тоді, коли їх переходять свідомо, в боротьбі за правду, - «імені Мого ради», в глибокій вірі в правду Христа. У євангеліста Луки читаємо, що в однім містечку привели до Ісуса всіх хворих і біснуватих. Ісус зцілив тільки кількох з них, не всіх! Зцілив тих, які вірували. Вірували в тріумф його правди, в його силу, яка їм допоможе. Ось тоді, коли запанує в народі пристрасна віра в правду, коли укріпиться воля битися за неї, тоді лише впадуть з нього ланцюги рабства. Доки ж це не сталося, доки дають себе шулікам розкрадати, як овець або як в бур'яні курча, поти не вийдуть із рабства. Стосується це до тих часів і до наших. Каже поет: «Коли б не похилилися раби, то не стояло б над Невою отих осквернених палат» деспотів. Глузує: «Дрібніють люди на землі, ростуть і височаться царі». Не тому терплять люди, що гноблять їх царі, а тому їх гноблять, що дрібніють вони душею. Тому гноблять нащадків хмельничан, що не в Богдана -«не в батька діти» удалися. Жили колись славні діди, що клали голови за правду, та лежать тепер, а над ними могили синіють... А онуки? Жито панам сіють! «Без озву!» Нараховує на Україні поет лиш одного козака - протестанта із мільйона свинопасів, які на все лихо і зло лише «дивились і мовчали та мовчки чухали чуби, німії підлії раби». Або робили, як той Ярема: «заплаче, та й знову до праці», в ярмо всякого хама, що над ним коверзував. І що мали для себе «якогось раю бажати», коли вміли лише «в ярмі падати»? Кара впала на Україну - за всіх вину; на одних за те, що були катами, на других - за те, що були рабами. Встане Україна - читаємо в «Кобзарі» - коли ті, що оглухли й похилилися; що нагинались, бо не знали, як той Ярема, що крила в них за плечима виросли, коли вони пізнають, що не рабами створив їх Господь; коли увірять, що «небо дістануть, коли полетять», коли зірнуться до боротьби «за святую правду-волю», за волю Христа. Встане Україна, коли підростуть її малі діти і «на ворога встануть».

Коли таке прозріння, коли така віра спалахне в їх душі, тоді тільки вложить у їх руки Господь караючий меч своєї справедливості. Тільки тоді, коли в обороні нації, коли в обороні гноблених стануть знов Галайди і Хмельницькі, їх тільки руками Господь «кара неправих, правим помагає». Лишиться в рабстві Україна аж доти, доки її «малі діти на ворога встануть». «Сім'ю вольну, нову», нову суспільність, в якій би панувала справедливість Божа, виборють лише люди вольні духом. Які є ці люди? Це ті, каже Шевченко, що пізнають Правду Христа: «Пізнайте Істину, і Істина визволить вас!» Це ті, які з своїх жил вицідять гнилу сукровату кров невільників, а наллють натомість живої, чистої, святої, козацької тої крови. Вони лиш пірвуть кайдани.

Шевченко уживає виразу - «Свята Правда». Тому і вибороти її зможуть тільки люди «святої козацької крови», або, як каже, «лицарі святії». Хочете знищити неправду? То пізнайте правду і боріться за неї! Це й є сенс його клича «борітеся -поборете!». Коли за Його правду, то «вам Бог помагає». Як колись предки, мають такі право благати Бога, щоб він «розв'язав наші руки рукою твердою своєю», щоб поміг їм і тепер «стать на ката знову». Читаємо: «преподобні славлять ім'я Боже, і мечі в руках їх добрі, острі обоюду». Ось у чиї руки дасть Бог свій меч, у руки «преподобних» або «святих лицарів», які зненавиділи зло і готові битися за його правду.

Лише таким поможе. Лише тоді з неволі вирветься нація, думає Шевченко, коли серед неї знайдуться як вожді не Юди та Іроди або сторонники Варави, не «донощики і фарисеї», які узурпують собі право стояти на чолі народу, а ті лицарі святії, які правду Божу проголосять правдою своєї нації, їм, сильним духом, поможуть - і їх народові - небесні сили. Коло їх та їх справи «сторожа власне з того світу» не дасть розпинати їх країну. По їх стороні боротимуться, їм допомагатимуть «душі праведних і сила архістратига Михаїла», патрона Києва, що їх руками тут на землі знов переможе дракона. Руками тих, яких душі пропечені «огнем Божественного слова», яке в них «пламенем взялось і огнено заговорило». Руками тих, які, коли не можуть «серцем жити й Бога хвалити», мають стільки в собі сили, щоб неправду «проклинать і світ запалити» очищуючим вогнем, - світ, що лежить у злі.

Таким Бог помагає та їх нації, їх рукою карає неправду і визволяє народи, їх рукою перевертає поганські ідоли і винищує власних Датанів та Авіронів, які тужили за мамоною і за рабськими путами. Такі лиш люди прищеплюють своєму народові віру в перемогу Божої справедливості. Їх героїчна душа, їх віруюче серце, їх тверді руки знаходять поміч вищої сили, їх лише веде шляхом визволення нації Боже Провидіння.

Такою сильною й глибокою є концепція Шевченка Бога і Нації.

Зі збірника статей Д. Донцова “Туга за героїчним”.

ВИЗНАЧЕНО ЛАУРЕАТІВ ШЕВЧЕНКІВСЬКОЇ ПРЕМІЇ

Комітет з Національної премії України ім. Т. Шевченка визначив цьогорічних лауреатів престижної нагороди.

У номінації **„Художня література, публіцистичні та культурологічні праці”** лауреатами стали Микола Воробйов (книга поезій „Слуга півонії”), Михайлина Коцюбинська (книга „Мої обрії” у двох томах), Сергій Кримський (наукові монографії „Философия как путь человечности и надежды” і „Запити філософських смислів”), Марія Матіос (роман „Солодка Даруся”) і Михайло Слабошпицький (роман-біографія „Поет із пекла”).

У номінації **„Музичне мистецтво”** — два лауреати: композитори зі Львова Віктор Камінський (ораторія „Іду. Накликую. Взиваю”, симфонія-кантата „Україна. Хресна дорога”, концерт №2 „Різдвяний”, „Акафіст для Пресвятої Богородиці”) і Юрій Ланюк (музичні твори „Палімпсести” і „Музика з Книги Сгайнених Просторів та Елегій для Птаха Сяйва”).

У категорії **„Образотворче мистецтво”** лауреатами стала група кримських митців — Айдер Алієв, Ібраїм-Герей Нагаєв, Зарема Нагаєва, Февз Жубов і Азіз Абдуллаєв - за скульптурний комплекс „Відродження” у Сімферополі. Ще одним лауреатом у цій номінації є Володимир Микита (цикл живописних робіт „Рідний край”).

У категорії **„Сценічне та екранне мистецтво”** цьогоріч Шевченківської премії не присудять нікому.

Комітет з Національної премії ім. Т. Шевченка готує документи на підписання Президентові України. Нагородження лауреатів за традицією має відбутися 9 березня.

СЛУГИ ЧУЖИХ ГОСПОД

Давно пора припинити самознищення української нації на державному рівні. Нехай росіяни мають російські школи (може, нарешті дійде й до московського керівництва, що українці в Росії повинні мати українські школи), але чому українські діти в Україні не мають можливості вчитися в українських школах, в українських вищих навчальних закладах? Це дикунство, якого не знає світ!

Поступово, терпеливо, але наполегливо, крок за кроком потрібно входити в орбіту рідної мови. Вимагати відкриття українських шкіл. Тут держава має всіма силами сприяти. І вже зовсім непростимий гріх для українців - віддавати своїх дітей до російських шкіл.

Верховна Рада нового скликання має раз і назавжди вирішити усі мовні питання, щоб надалі припинити будь-які спекуляції. Українці вже відчули свою силу в єдності. Пора виправляти помилки.

Ми маємо знати, хто проживає в Україні: скільки українців, росіян, євреїв і т.д. Треба негайно повернути українцям вкрадену з їхнього паспорта національність!

До нового навчального року (2005-2006) слід привести кількість шкіл в Україні у відповідність до кількості українського населення в даній місцевості. Також треба повернути Україні її інформаційний простір.

А внесення до ВР України законопроекту О. Мороза є не чим іншим, як провокацією, спрямованою проти Ющенка на початку його президентської діяльності. То носився О. Мороз, як із писаною торбою, зі своєю політичною реформою (також врешті-решт спрямованою проти Ющенка), то вискочив, як Пилип із конопель, і розродився законопроектом про надання російській мові статусу офіційної. Шкода, але Україна як не мала (які були, тих знищено), так і не має ні українських соціалістів, ні українських комуністів. Лише слуги чужих господ!

Василь Керзюк,
член КУН, м. Хмельницький

ВЕЛИКЕ ПОЧИНЄТЬСЯ З МАЛОГО

Громадський комітет "Український Севастополь" звернувся до представників нової влади з проханням усунути низку недоречностей в роботі транспортної галузі.

Члени комітету вважають за необхідне змінити назву "Південно-Західна залізниця", оскільки вона дісталася нам у спадок від радянських часів і несе в собі москвоцентричну залежність. Це стосується й назв зупинок потягів та електричок, похідних від кілометрових стовпчиків, які ведуть свій відлік від Москви. Має піти в небуття й імперська символіка.

Автори звернення висловлюють стурбованість з приводу того, що по радіо в поїздах та в мікроавтобусах лунає російський кримінальний шансон, що українським пасажирам нав'язують російські газети, а українські видання не пропонуються. Чому провідники між собою розмовляють українською, а звертаючись до пасажирів, - російською мовою?

Все це, на переконання авторів звернення, не тільки порушує права пасажирів-українців, але й дезорієнтує пасажирів "Укрзалізниці" інших національностей. Звернення з цих питань до колишнього керівництва дороги, на жаль, не мали жодних наслідків.

Конгрес-інформ

ДОНЕЦЬКУ - МАЙДАН РЕВОЛЮЦІЇ!

В столиці шахтарського краю за пам'ятником Великому Кобзарю є майдан, який носить назву жовтневого перевороту в Петрограді. На площі Октябрьській я вперше стояла зі своїми учнями в пікеті у вересні 1990 року - комуністи закривали нашу першу в Донецьку українську школу. На цьому майдані стояли колони страйкарів з шахт і заводів у квітні 1991-го - вимагали повної незалежності України від СРСР.

А 10 лютого 2005 року, вперше під прапорами батьківської крові і землі, прапорами Конгресу Українських Націоналістів, донецькі революціонери зустрічали Президента Віктора Ющенка. Його охорона, яка і КАМаз, і танк зупинити впорається, була витіснена колишніми політв'язнями та студентами. Хтось цілував нашого Віктора, хтось обнімав його, тис руки... У Віктора на очах сльози... Чи могли колись Горбачов, Кравчук, Кучма очікувати такої зустрічі в нашому краї? То чому ж ми й досі не скинемо й не розтрощимо таблички зі старими назвами? Що може відчувати вдова шахтаря з малими сиротами, батька яких "октябрята" змусили працювати й вмерти в загазованій шахті? Вона ж і поховати його не може - він лежатиме вічно в вибої.

А про що думає інтелігент біля пам'ятника Леніну, стоячи на однойменній площі, адже онук юзівського лікаря Бланка називав нашу еліту "г....."?

Усі ці дзержинські, постишеви, петровські, маршали жукови несли на нашу землю лише смерть. Чому ж сьогодні ми ходимо по "Кремльовському проспекту" і "вулиці Диктатури"?

Треба, не вагаючись, перейменувати Октябрьську площу на майдан Революції, площу Дзержинського - на майдан Жертв червоного терору, площу Леніна - на майдан Василя Стуса. А пам'ятники катам стягнути до краєзнавчого музею - онуки не повинні забувати історію. Хто її забуває, той приречений на повторення минулого. Ніхто крім нас, мазепинців - бандерівців, цього не зробить. Тому закликаю всіх, хто вірить у зміни на Донбасі, не припускатись помилок 1991 року, не сидіти у запічку й не чекати з моря погоди.

Попереду - вибори до Верховної Ради України. Хто програв президентські вибори, намагатимуться використати цей шанс, аби взяти реванш за невдачі. Нас на Донеччині небагато, але ми сильні своєю єдністю. Вірю – ми вийдемо на майдани ще не раз, і то будуть майдани з іншими назвами.

Валентина Жмура,
м. Донецьк

ЧИ МАЄ БУТИ В УКРАЇНІ, КРІМ ДЕРЖАВНОЇ, ЩЕ Й ОФІЦІЙНА МОВА?

Боротьба за мову є символом боротьби за владу.
Антуан Мейє

Якщо українська нація зникне з лиця землі як окрема етносоціальна спільнота, то це станеться тільки через втрату мови. Без мови нема культури, без культури нема нації. Це елементарна і загальновідома істина.

Але в політиці здебільшого керуються не істиною, а інтересами або, простіше, вигодою - особистою, корпоративною, національною. Це вже хто на що налаштований.

Іноземці, ознайомившись із вимогами надати російській мові статус державної чи офіційної в Україні, здивовано запитують: навіщо їй такий статус, коли вона де-факто і так є державною й офіційною? У посольствах і консульствах України, у владних структурах, в армії, міліції, навчальних закладах і т.д. панує російська мова, навіть у столиці в кіосках не купиш української газети. І це попри те, що в Україні, за останнім переписом, 77,8% громадян становлять українці і 67,5% населення визнають українську мову рідною. Однак, виявляється, декому повного засилля російської мови замало. Потрібне ще законодавче закріплення такого стану, щоб певні сили мали гарантовані права загнати в резервації тих, хто хоче зберегти свою українськість, як вчинено з аборигенами у США.



Масований, з наростанням, наступ на українство почався 1994 р.- з інавгураційної заяви Кучми, що він запровадить державність російської мови своїм указом. Через публічний спротив Кучма цього не зробив, але його заява була сприйнята, як "фас!" І п'ята колона, і "люди русской культури", і малороси, виховані в зневазі й ненависті до всього українського, кинулися на ліквідацію мізерних здобутків реукраїнізації кінця 80-их - початку 90-их років. Дійшло до того, що коли 9 березня 2001 р. у Києві на вокзалах виловлювали учасників антикучмівської акції, то хапали всіх молодих людей, які розмовляли українською.

В СРСР російська мова вважалася "міжнаціональною", а українська, як усі неросійські, - "національною", тобто нижчою за рангом. Оскільки українська оголошена державною, тобто ніби вищою, то прихильники „русскоязычия» України намагаються повернути і ту, і ту на колишні місця.

На початку ХХ ст. Микола Міхновський у проекті конституції України писав (зверніть увагу на означення!): "офіційна мова є українська, але всі мови на Вкраїні суть вільні". У нинішній Україні ідея "офіційної мови" - це термінологічний трюк, розрахований на недоумство українців («Хахлы едят сало, потому тупые», - висловився один із лідерів стратегічного партнера України Жиріновський). Адже офіційною є мова, якою послуговується державний апарат, тобто це та ж державна мова. І коли Олександр Мороз заявляє: "Державна мова - єдина, українська. Всі інші офіційні в місцях компактного проживання мовних груп. Природно, українська обов'язкова на всій території України" ("Товариш", 2005, № 9), то це або незнання чи ігнорування історії та нерозуміння тенденцій мовного розвитку, або свідоме словоблудство, розраховане на політичну вигоду. До речі, трохи далі лідер соціалістів пише: "Якщо з цього приводу рішення щодо російської мови (*тобто оголошення її офіційною. - Я. Р.-В.*) прийме, наприклад, Луганська обласна рада, то це не примушуватиме там українців говорити російською, а у декого з поборників російської виб'є останній аргумент щодо її утисків. Таких рішень обласних рад буде багато? Так. Можливо, і парламент визначиться згодом так само щодо всієї території України. Але таке рішення не руйнує україномовний простір, бо він є обов'язковим для всієї держави". Вважати О.Мороза наївним романтиком підстав нема. Тоді чого більше у цих його розумуваннях - недомислу чи фарисейства? Сьогодні офіційність російської мови ще не узаконена ні в регіонах (крім АРК), ні на всій території України. Але чи маємо ми єдиний україномовний простір? І що означає обов'язковість української мови? Хто такого обов'язку дотримується - державні органи, ЗМІ, ВНЗ, видавництва? Це така ж обов'язковість мови, як за совєтів була суверенність УРСР. А що буде, коли російську оголосять офіційною? Адже прихильники двомовності в Україні трактують її не як заведений у цивілізованих країнах (напр., Бельгія, Канада) обов'язок офіційних осіб володіти і послуговуватися двома мовами, а як право не знати і не вживати мову корінного народу. Саме така одномовна двомовність була в УРСР. Такої вони хочуть і сьогодні.

Свого часу російський шовініст з малоросів Шульгин говорив: "Краще, щоб Україна була самостійною, але російськомовною, ніж у складі Росії, але україномовною. Бо російськомовна повернеться до Росії, а україномовну імперія не втримає". Ідейні супротивники Шульгина - "інтернаціоналісти"-більшовики щодо української мови були з ним цілковито згодні. Спочатку вони оголосили українську мову контрреволюційною, тоді задумали українізацію, аби виявити, хто ще почувається українцем, і ліквідувати. А здійснивши цей задум, відверто взялися за знищення української мови шляхом "злиття мов", а згодом – „гармонійної двомовності" та "другої рідної мови". І за царів, і за більшовиків російська мова була знаряддям колоніального насильства, асиміляції, лінгвоциду й етноциду, а коли ці процеси проходили недостатньо ефективно, їх - особливо у 20 -50 роки ХХ ст. - посилювали геноцидом.

Комуніст Микола Скрипник говорив, що Україна не багатонаціональна країна, а країна з багатонаціональним населенням (у наші дні про це пише акад. Іван Дзюба). Відмінність тут аж ніяк не граматична. Якби до України приєдналися росіяни, румуни, угорці і т.д. зі своїми споконвічними землями, то Україна була б багатонаціональною. Але з Україною сталося навпаки: сусіди прихопили ледь не чверть її етнічних земель, а саму її цілеспрямовано заселяли в польські, австрійські, царські й особливо в совєтські часи неукраїнцями, а українців, коли не виморювали голодом, то у різні способи змушували покидати свою землю. Кому не відомий народний вислів: *хай живе москаль на Україні, а хохол - на Сахаліні!* Через ці причини сьогодні за межами України проживає кожен третій українець, а в самій Україні "історично склалося" багатонаціональне населення. За останнім переписом, 17,3% становлять росіяни і 4,9% - 132 інші етнічні групи, які значною мірою зросійщені. Узаконити тепер державність (офіційність) російської мови в Україні означає визнати результати вікового насильства над українцями, політики винародовлення й асиміляції, яку провадила царська та більшовицька імперія щодо українців та інших етнічних груп. Це усвідомлюють і порядні росіяни, зокрема Геннадій Бурнашов пише: "Як на мене, то я б дав українцям 300 років на зміцнення їхньої мови (стільки, скільки їхню мову нищили російські царі та банди генсеків), а після цього будемо вирішувати, погоджуватись на двомовність чи ні" ("Нація і держава", 1.02. - 7.02.2005). Немає сумніву, що коли Україна просуватиметься щодалі на південь і схід своєї території і ставатиме щодалі більше українською, європейською, демократичною, правовою, заможною - таких росіян в Україні ставатиме чимраз більше. Бо українці, як відомо, ніколи не мали відрази до чужих облич. Але вони й ніколи не мирилися з відразою до їхніх облич на їхній землі, як і з намаганнями прив'язати їх до чужого воза мовним ланцюгом. Отож, чи закінчаться мовні дискусії кров'ю, чим лякає О.Мороз, залежатиме не від українців.

Громадяни України всіх етнічних груп мають конституційно визначені мовні права на рівні світових стандартів. Дай, Боже, аби українці мали стільки прав в інших 64 країнах свого проживання - як у діаспорі, так і особливо на своїх етнічних землях. Але цим питанням СПУ, не кажучи вже про СДПУ(о), КПУ, Партію регіонів та ін., наскільки знаємо, не дуже цікавляться. Невже тільки тому, що українці зарубіжжя не голосують на виборах?

Ярослав Радевич-Винницький,
м. Дрогобич



РАДІСТЬ І ТРИВОГА ЖИТОМИРСЬКОГО БРАТСТВА ОУН-УПА

Помаранчева революція перемогла. Це переміг повсталий патріотичний український народ, який більше не захотів слухняно хилити голову в ярмі влади окупантів-злодіїв, що відверто зневажали люд і знущалися з нього. Настав крах і ери кучмізму. Народ героїчно відстояв своє конституційне право самому обирати своє майбутнє, свого національного лідера.

Про це говорили братчики Житомирської обласної управи Братства ОУН-УПА на своєму зібранні. Голова управи Михайло Кіт наголосив, що в загальнонародній справі є й вагома частка житомирських братчиків. Члени станиць взяли найактивнішу участь у виборах. Вони з власної ініціативи ставали членами дільничних виборчих комісій, спостерігачами від кандидата В. Ющенка, і не допустили фальшувань. Загалом у дільничних виборчих комісіях працювало понад 200 членів Братства ОУН-УПА та їхніх прихильників.

Про тактику дій своїх осередків під час довгого виборчого марафону говорили керівники станиць: Коростенської — Галина Жемацькас, учасник визвольних змагань ОУН-УПА, багатолітній в'язень сталінських концтаборів; Житомирської міської — Святослав Васильчук, організатор на Житомирщині НРУ і незмінний її керівник впродовж 14 років; Коростишівської — Стефанія Семенюк, що була вивезена з сім'єю до Сибіру за зв'язки з УПА; Новоград-Волинської — Михайло Кіт, який ще малим хлопцем допомагав УПА; Бердичівської — Петро Костюк, просвітянин, вчитель, батько якого воював за Україну в лавах УПА.

Націоналісти були в найважчих місцях виборчої кампанії, своїм прикладом вели інших. Декотрі їздили на Донеччину і були там членами ДВК.

Наголошувалося на зібранні й на тому, що далеко не завжди складалися нормальні стосунки братчиків із місцевими штабами блоку "Наша Україна". Їхні працівники часто поводилися зверхньо, неохоче йшли на контакти і ділове співробітництво, жоден із братчиків не був запрошений до штабів "НУ". І це тоді, коли нерідко до них набирали людей випадкових, некваліфікованих, необізнаних із виборчим законодавством. По суті, заробітчан. Зрозуміло, що вони не вболівали за нашу перемогу, дбаючи лише про заробіток. І навіть за таких умов братчики ставали до роботи, бо розуміли: вони працюють на Україну.

У виступах лунала тривога і про майбутнє. Висловлювались думки, як не допустити до влади тих хитрунів і пристосуванців, які до і під час виборів відсиджувалися, а то й відверто агітували за В. Януковича, а тепер б'ють себе в груди, чіпляють помаранчеві стрічки і лементують про свої нові переконання.

Вкрай затягнулася в області справа призначення нових керівників районних державних адміністрацій. Стару кучмівську номенклатуру необхідно усунути з посад. Якби вони мали хоч крихту совісті — самі подали б у відставку.

Такі думки висловлювали Сергій Бабич, Анатоль Туз, Валентина Ковальчук, Андрій Колос, Сашко Хромов, Руслан Коцюбинський, Петро Штанченко, Володимир Вигівський та інші.

І хоча вибори завершилися нашою перемогою, проте розслаблятися не маємо права: на Житомирщині третина виборців проголосувала за нашого опонента. Прибічники В. Януковича і далі нагнітають страх, погрожують розколом України, сіють зневіру до нового Президента і його команди.

Маємо, нарешті, домагатися від нового Президента і уряду, Верховної Ради визнання ОУН-УПА воюючою стороною, силою, яка тяжко і жертовно воюючи на два фронти - з німецьким фашистами і московсько-совіцькими шовіністами, - виборювала самостійну Українську державу. Це потрібно як іще живим ветеранам ОУН-УПА, так і всім патріотам України, які прагнуть правди і справедливості.

С. Карпенко



СІМ ПАЛАЮЧИХ ЗНАКІВ

Наша доля вчить нас, що справжній сенс життя полягає в боротьбі. Боротьба відкрита й прихована, справедлива і нещадна, боротьба з собою та з оточенням, боротьба за національні інтереси, сфери впливу, ринки збуту, боротьба між небом і землею, між добром і злом...

Всі біди нашої багатостраждальної нації лежать у світоглядній площині. Серед наших національних рефлексів найневиразніший - рефлекс влади. Ми завжди задовольняємось малим, незначущим; зупиняємось на півдорозі, переводимо подих - і зневірені йдемо у зворотньому напрямку. Гірше того - втрати й невдачі їдять нашу пильність, підточують наш головний нерв. Ми вже не плачемо, а здебільшого журимось; не сміємося, а тільки посміхаємось; ми не любимо, а полюбляємо; не співаємо, а підспівуємо; не танцюємо, а підтанцьовуємо... Не живемо - створюємо образ.

Ми ходимо до церкви тільки тому, що „так треба", вітаємось з ворогами, бо так роблять усі „цивілізовані люди", поступаємось національними інтересами, бо цього вимагає „моральна відповідальність перед світовим товариством". Нам вже „нічого не болить", ніхто „не заважає жити"...

Доки життя для нас — це тільки „об'єктивний процес між народженням і смертю", доки слово „дай" в наших душах стоїть на першому місці, а слово „візьми" замкнене в тісній коморі „холодного розуму" - не живемо ми, а існуємо.

Доки не зрозуміємо, що справжня національна революція має свій початок і ніколи не повинна мати кінця; доки не усвідомимо, що Україна - це не просто сім букв, а сім палаючих вогнем знаків; доки не горимо в житті, а тільки тліємо - найкращі наші зусилля залишаться безплідними.

Ігор Пиголь, м. Славута

НАБОЛІЛО

МІЛІЦЕЙСЬКА МАФІЯ ВІЧНА?

Не маючи можливості зустрітися з міністром внутрішніх справ України Юрієм Луценком особисто, до нього з відкритим листом звернулися колишні працівники Головного слідчого управління МВС України полковник Г. Петрик і підполковник А. Вакуленко. Подаємо деякі витяги з нього - можливо, міністр прочитає нашу газету і відреагує.

„...Маючи докази грубих порушень законності, корупції та зловживань службовим становищем керівництвом Центрального апарату МВС України, в тому числі Вашим „новим" заступником – начальником Головного слідчого управління генерал-полковником міліції П. Колядою, сподівалися, що зможемо Вам їх передати. З цією метою 22 лютого 2005 року прийшли до МВС, але далі кабінету Вашого помічника В. Мельника потрапити не змогли.

Під час зустрічі В. Мельник повідомив, що всіма питаннями порушень законності, корупції та зловживань буде займатися той же П. Коляда. Саме „кучмівський генерал", докази про зловживання якого ми Вам і хотіли передати.

Чим же, в такому разі, Ваші дії відрізняються від дій Вашого попередника?

Чим відрізняються Ваші заяви від заяв М. Білоконя, який теж «боровся» з корупцією - іноді показуючи, як затримують постового міліціонера чи працівника ДАІ з хабарем в 10 гривень, в той час, коли в Центральному апараті МВС України викрадалися мільйонні кошти?

В Центральному апараті МВС України за часів «кучмівського» свавілля була відпрацьована ціла система укриття зловживань, корупції, злочинів, шельмування неугодних, і система існує далі.

Докази готові Вам надати».

Конгрес-інформ

НАМ ПОГРОЖУЮТЬ ЗВІЛЬНЕННЯМ

Шановна редакціє газети „Нація і держава"

Звертаються до вас працівники ЗАТ „Коростенський фарфор".

Ми є прихильниками і членами Конгресу Українських Націоналістів. Заводу нашому в 2004 р. виповнилося 100 років. У тяжких умовах його відбудовували батьки, діди і сьогодні на ньому працюють цілі династії. Випускаємо продукцію, яку знають не тільки в нашій державі, але й за межами, але за працю одержуємо копійки.

З приходом на посаду директора Драгана В. О. на нашому підприємстві ситуація погіршилася так, що в страшнім сні хіба що побачиш. Акціонерів, тим більше люд, який працює за наймом, мають ні за що. Раби, мабуть, мали більше прав, ніж ми на нашому „закритому". Впродовж чотирьох років адміністрація відправляла нас, робітників основних професій, у вимушену відпустку без утримання, залишаючи без засобів до існування.

Звертались ми зі своїми бідами і до В. Литвина, просили захисту від зловживань і порушень законодавства.

Але його клерки, як у старі добрі часи, спустили усе, вибачте на слові, в „унітаз". Не зважають ні на нас, ні, тим більше, на наших дітей. А скільки на заводі одиноких мам працює! Скарги ми слали в обласну прокуратуру, та їх переправляла в нашу „рідну" міську, до якої ми вже звертались, але нашому директору все сходило з рук. Міський прокурор, мабуть, порадившись з адміністрацією „закритого", призначила слідчу, в якої чи то свекор, чи то батько на „закритому" працює - отже, є зацікавленою особою в збереженні існуючого ладу.

Ну а далі ще страшніше - нас примушували працювати у вихідні безплатно. А щодо приватизації нашого „закритого", то взагалі один глум. Факт, що вона була проведена з грубим порушенням закону - про це знають акціонери, наймані працівники, але вдіяти нічого не можуть. Профспілка повністю підпорядкована адміністрації і захищає її інтереси.

Працівникам, які кудись пробують писати, погрожують звільненням.

Як нам бути? Може, допоможете?

За дорученням працівників ЗАТ „Коростенський фарфор"
п. Муравицька (всього 67 підписів).

Від редакції: лист колективу ЗАТ „Коростенський фарфор" ми переадресували Президенту України. Про вжиті заходи повідомимо.

Календар українського націоналіста

1 березня 1918 р. – війська УНР визволили Київ від більшовиків.
4 березня 1815 р. – народився М. Вербицький, український композитор, автор національного гімну.
4 березня 1949 р. – народився В. Івасюк, український поет і композитор.
5 березня 1950 р. – загинув генерал Роман Шухевич - „Тарас Чупринка", Головнокомандувач УПА.
6 березня 1934 р. – у Києві відкрито пам'ятник Т. Шевченку.
9 березня 1814 р. – народився Т. Г. Шевченко, світоч української нації, геніальний поет, художник, мислитель.
9 березня 1930 р. – розпочався суд над „Спілкою Визволення України" - групою української наукової і творчої інтелігенції.
12 березня 1883 р. – народився В. Вернадський, академік, перший президент АН України.
12 березня 2003 р. – відійшла у вічність Слава Стецько, видатна діячка українського національно-визвольного руху, засновник і перший голова Конгресу Українських Націоналістів.
14 березня – початок Великого посту.
14 березня 1939 р. – проголошено самостійність Української Закарпатської держави.
14 березня 1990 р. – в Стрию Львівської області над будинком міської ради вперше в Україні піднято синьо-жовтий прапор.

Петро Полтава

ШКОЛА НАЦІОНАЛІЗМУ

ЧОМУ МИ НАЗИВАЄМО СЕБЕ НАЦІОНАЛІСТАМИ?



Наш рух називається рухом націоналістичним, наша організація - Організацією Українських Націоналістів. Ми називаємо себе націоналістами тому, по-перше, що підставою, наріжним каменем усієї нашої ідеології є наше вчення про націю та національну державу. По-друге, ми називаємо себе націоналістами тому, що в нашій боротьбі за Українську Самостійну Соборну Державу, як теж у всьому нашому щоденному житті, ми керуємось таким єдиним, для нас найвищим, гаслом: "Добро української нації – найвищий наказ!".

Найхарактернішою рисою нашого світогляду є те, що ми вважаємо народи за природне явище людського буття, за найвищий тип людської спільноти і визнаємо за ними роль підгрунтя історії. Найхарактернішою рисою нашої діяльності, нашого способу мислення, наших сердець і душ є підпорядкування нами всього, в тому числі нашого особистого життя, інтересам українського народу: боротьбі за його волю, щастя і славу.

НАШЕ ВЧЕННЯ ПРО НАЦІЮ

В найкоротшій формі наше вчення про націю викладене в ідеологічних тезах (ствердженнях) І-го Конгресу Українських Націоналістів, що відбувся у Відні в 1929 р. В 4-му пункті цих тез говориться:

"Нація - це найвищий тип органічної людської спільноти, що при найбільшій своїй психологічній та суспільній зрізничкованості має свою одну внутрішню форму, витворену на ґрунті подібного природного положення, спільного пережиття історичної долі та невпинного стремління здійснитися в повноті силової натуги".

Ми ширше виясимо це коротке визначення поняття нації, відповідаючи по черзі на такі питання:

1. Чому нація не є спільнотою звичайною, а спільнотою особливою - найвищим типом органічної людської спільноти?

2. Як творилися і творяться нації?

3. Про психологічні та суспільні різниці всередині нації;

4. На кого поширюється поняття нації?

5. Коли народ може бути знищеним?

Чому нація не є спільнотою звичайною, а спільнотою особливою - найвищим типом органічної людської спільноти?

В наведеному нами визначенні поняття нації націю окреслено як "найвищий тип органічної людської спільноти". Людська спільнота - це, іншими словами, певна група людей, об'єднаних між собою певними зв'язками. Спільноти можуть бути різні. Члени спортивного товариства, молодіжної організації, політичної партії, солдати однієї армії - теж становлять певні спільноти тому, що всі вони об'єднані між собою певними організаційними зв'язками, певними спільними цілями, певними інтересами, поглядами тощо. Не треба доводити, що між такою спільнотою, яку становлять члени спортивного товариства, і спільнотою, якою є народ, нація, - величезна різниця. **По-перше,** ця різниця полягає в кількості, силі, тривалості і якості зв'язків, що об'єднують членів кожної з цих спільнот. Порівняно до національної спільноти між членами спортивного товариства таких зв'язків далеко *менше*, вони куди *слабші*, куди менше *тривкі*, і в багатьох випадках вони цілком інші. **По-друге,** обидві ці спільноти порізному утворились. Наприклад, спортивне товариство утворилось в результаті добровільного рішення його членів: таким же рішенням воно може бути кожночасно і розв'язане. Нації ж, як кожному добре відомо, виникли не в результаті такої чи іншої добровільної постанови людей, а незалежно від людей, як результат історичного розвитку, вони складалися упродовж багатьох століть і тисячоліть. Ніякою "постановою" нація як спільнота не може бути теж і "розв'язана". Сьогодні всі люди, незалежно від їхньої волі, вже родяться синами такого чи іншого народу. І коли навіть хтось в пізніші роки свого життя зрікається своєї національності, стає ренегатом і пристає до іншого народу, то його походження все одно завжди нагадуватиме і йому самому, і всім іншим людям, що він - син іншого народу, що він - ренегат. Отже, нація - не звичайний тип людської спільноти, а тип особливої людської спільноти. З уваги на кількість, силу, тривалість і якість зв'язків, що в'яжуть членів народу між собою, а також з уваги на спосіб виникнення народу, ми називаємо нації спільнотами органічними. Словом "органічний" ми зазначаємо, що нації - це спільноти всередині дуже міцно спаяні, що нації - такі спільноти, які в багатьох випадках являють собою просто один суцільний живий організм, та що вони виникли природно. В протилежність до цього, наприклад, спортивне товариство - це спільнота штучна чи, як інколи окреслюють, механічна.

Які ж це зв'язки, що так тісно в'яжуть народ в найвищий тип органічної людської спільноти?

1. МОВА

Значення мови для народу незвичайно велике. Українська мова є тією ознакою, за якою ми найшвидше пізнаємо українця серед чужинців, є тією ознакою, яка нас від чужинців найсильніше відрізняє. Вона є тим найвиразнішим зв'язком, який нас, українців, об'єднує між собою в одну, окрему спільноту. Спільна, подібна мова була тією першою ознакою, за допомогою якої різні українські племена пізнавали, що вони - свої, і що поляки - це вже чужинці. Об'єднання ж споріднених племен було початком формування як українського, так і кожного іншого народу. Рідною мовою кожна людина вчиться говорити, рідна мова для кожного найзрозуміліша. В рідній мові народ творить свої народні пісні, складає свої перекази, свою літературу. А вони, як це буде показано нижче, теж міцно об'єднують народ. Правда, є випадки, що цілі народи втрачають або просто не мають своєї окремої мови, і незважаючи на це уважають себе окремими націями. Прикладом цього може бути Ірландія та США. В певний період в Ірландії ірландська мова майже цілком зникла. Проте ірландці завжди вважали себе за окремий народ і завжди завзято боролися за свою незалежність. Північні американці також уважають себе окремою нацією, хоч являють собою мішанину переселенців з різних країн Європи та говорять англійською. Та такі випадки є винятковими. Загальний закон такий: без окремої мови немає народу. Тому-то і сьогоднішня наша боротьба за те, щоб усі українці говорили тільки українською, є фактично боротьбою за саме існування українського народу.

2. ТЕРИТОРІЯ

Не менше значення від мови має для народу й територія. Свою роль зв'язуючого чинника територія відіграє, в першу чергу, таким чином, що вможливлює народові жити разом, однією суцільною, не роздрібненою масою. Таке життя є першою передумовою для того, щоб народ міг сформуватися як окрема спільнота. Живучи довгий час на якійсь території, люди до неї прив'язуються, починають її любити. Так виникає перша форма патріотизму - любов до рідної землі, так зроджується поняття власної Батьківщини - кращої і дорожчої над усі інші країни світу. Оця свідомість, що ми маємо свою рідну землю, свою Батьківщину, наша прив'язаність до нашої землі - до її полів, лісів, рік, гір, до її природи, любов до нашої Батьківщини - чи ж це не є ті почуття, які дуже сильно в'яжуть людей між собою, об'єднують їх у народ, чи ж це не є ті почуття, без яких не можна собі сьогодні уявити українського народу? Коли народ має свою територію, він завжди намагається сам на цій території господарювати, панувати. Так зроджується прагнення до власної незалежної держави. Побудувавши державу, народ дістає змогу якнайповніше розвивати всі свої національні особливості, проявити свої здібності, свої творчі сили. Процес формування народу, скріплювання почуття його національної свідомості, об'єднання народу осягають тоді свого найвищого рівня. Без території це все було б неможливе. Природа власної країни накладає теж сильний відбиток на характер народу. Загальновідомо, що кожний народ відзначається певними особливостями своєї вдачі. Ці особливості відрізняють народи між собою - з одного боку, і зближують членів одного народу - з другого боку. Зрештою, територія є основою біологічного існування народу, підставою нашого життя як людей: вона нас годує, ми на ній будуємо наші житла, наші оселі, завдяки їй вбираємось, користуємося її найрізноріднішими багатствами. Народові, якого позбавлено його території, загрожує повне національне знищення.

3. ПОДІБНІСТЬ ВДАЧІ

Кожний народ у своїй вдачі або, іншими словами, у своєму психічному складі має певні, тільки собі властиві, особливості. Ці особливості проявляються в культурі, в національних інституціях, у всьому національному побуті. Вони теж дуже міцно, з одного боку, відрізняють один народ від другого і, з другого боку, - зближують, об'єднують членів однієї національної спільноти. Психічні особливості так глибоко закорінені в людях - членах національних спільнот, що передаються спадково. Сукупність таких, властивих більшості членів даного народу психічних рис саме й творить те, що ми називаємо національним характером, національною вдачею.

Відомий французький дослідник цього питання Лє Бон у своєму творі "Психологія розвитку народів" між багатьома неправильними, виразно расистськими поглядами, робить таке одне, безперечно правильне, ствердження: "З моїх різних далеких мандрівок по найрізнорідніших країнах одне спостереження найвиразніше залишилося в моїй голові, а ним є факт, що кожен народ має певну розумову (*психічну. - Авт.*) організацію, так само сталу, як його анатомічні риси, організацію, що проявляється в його почуваннях, його думках, в його інституціях, віруваннях і мистецтві." І далі: "Риси моральні і розумові, співгра яких становить душу народу, є синтезом усієї його минувшини, спадок по його предках... Позірно вони видаються мінливими у різних осіб цієї самої раси (*автор "расою" називає народ. - Авт.*); спостереження однак показують, що більшість осіб цього народу мають завжди певну кількість спільних психічних рис, так само сталих, як риси анатомічні..., риси, які постійно і незмінно переносяться з покоління в покоління.

Сукупність психічних рис, спільних для усіх (*правильніше говорити: більшості. - Авт.*) осіб даного народу, творить те, що правильно називати національним характером, і разом з цим творить середній тип, за допомогою якого можемо визначити народ (*тобто властивий народові характер. - Авт.*). Тисяча французів, тисяча англійців і тисяча китайців, вибраних цілком випадково, будуть являти собою значні індивідуальні різниці; тим не менше, одначе, виявляють спадкові риси народу, які дозволяють описати тип француза, англійця, китайця... Аби лише даний народ був потрібною мірою давній, отже, одноцілий, його середній тип у голові спостерігача дасться легко себе описати й устійнити".

Для ілюстрації того, як кожен народ в очах чужинців відрізняється певними особливими прикметами, наведемо характеристику українців, що її дає один польський етнограф: "Українці є найінтелігентнішим народом з-поміж усіх східнослов'янських народів. Є вони більше індивідуальні, ніж росіяни, і вперто змагають за економічну незалежність....

Однією з характерних рис українців є їхня велика рішучість, що часто переходить у впертість та завзяття. Українець любить жити сам, хоч переважно живе у селах.



Українці від природи обдаровані добрим мистецьким смаком і музичними здібностями...

Українські села так різняться від російських, як би ці два народи розділяли тисячі кілометрів.... Гордістю кожної української домогосподарки є чисто втримувана кімната та квітник перед вікнами...” (збірна праця “ Земля і люди “ під ред. проф. Г. Мосцицького, Варшава, 1938р.).

Коли йдеться про відмінності національних характерів різних народів, то вони часто бувають такі тонкі, що сторонньому спостерігачеві навіть важко їх помітити. Проте вони завжди є і виявляються в житті в різних формах. Ні фізична відірваність від свого народу (коли, наприклад, хто-небудь з українців примушений жити поза межами України, на чужині), ні свідоме ренегатство не затирають цих рис, не змінюють їх. Вони зможуть зникнути тільки тоді, коли це відірвання від рідної землі триває доволі довгий час, наприклад, кілька століть або коли протягом кількох поколінь хтось з українців постійно, шляхом подружжя, змішується з чужинцями.

Для ілюстрації цього наведемо такий приклад. Відомо, що М.Гоголь був українцем тільки за своїм походженням. Поминаючи це, він був росіянином: писав по - російськи, був російським патріотом, був росіянином за всією своєю свідомістю. Та його українське походження спричинилося до того, що вся його творчість була надихана українським духом, скрізь з його творчості проступає його вдача української людини. Ось як говорить про цю рису творчості М.Гоголя Іван Франко, порівнюючи творчість М.Салтикова-Щедрина з творчістю Гоголя: “...Перший по Гоголю сатирик в російській літературі, він різниться від нього вдачею свого гумору і закроєм своєї сатири так корінно, як корінно різниться вдача українця від вдачі великороса. Бо коли гумор українця більше погідний і попри всю їдкість більше гуманний, гумор великороса остається понурим та терпким навіть там, де вибухає голосним сміхом. І коли в українця крізь сміх виднiються сльози, в великороса видніється гнів...”.

4. НАЦІОНАЛЬНІ ЗВИЧАЇ І ОБИЧАЇ

В ході співжиття, упродовж не раз цілих тисячоліть, народи витворили цілий ряд собі тільки властивих звичаїв та обичаїв. (Різниця між звичаями і обичаями полягає в тому, що звичаї стосуються найбільшою мірою побуту, а обичаї відносяться переважно до галузі моралі). Такі чи інші побутові та релігійні свята і обряди, спосіб їх святкування, звичаї родинного, товариського і громадського життя - як це все в багатьох народів твердо устійнене і як цього всього дотримуються! Як багато різних спільних звичаїв маємо й ми, українці, хоч через довгі століття з причин розбиття нас окупантами і не жили разом. Але все, очевидно, нас, українців, як і кожний інший народ, теж дуже міцно в'яже між собою.

5. СПІЛЬНО ПЕРЕЖИТА ІСТОРИЧНА ДОЛЯ, СПІЛЬНІ ІСТОРИЧНІ ТРАДИЦІЇ

Уявім собі, що ми, українці, не маємо за собою історії української держави з її боротьбою за об'єднання українських племен, з її боротьбою проти кочовиків і сусідів України, що ми не маємо за собою історії козаччини з її боротьбою за волю України і за побудову незалежної української держави, з її славним повстанням під проводом Б.Хмельницького; що ми не маємо за собою визвольної боротьби 1917 – 1920 рр., визвольної боротьби проти окупантів після 1920 р. і аж до сьогодні. Яким слабким в цьому випадку мусило би бути наше почуття, що ми, українці, - окремий народ. Можна сумніватися навіть, чи така свідомість в цьому випадку в нас взагалі була б. Як в житті окремих людей, так і в житті цілих народів спільна боротьба, спільні зусилля, спільні змагання зв'язують між собою членів одного народу і всі його покоління дуже міцними, хоч на перший погляд і невидимими, нитками. Історична традиція, історія спільних змагань так само об'єднує людей в націю, як і однакова мова та спільно замешкувана територія.

Не меншою мірою як політична історія в'яже народ і його культура. Всім відомо, яку величезну роль у нас, українців, відіграють наші народні пісні, яку величезну роль відіграв у нас “Кобзар“ Т.Шевченка, вся українська література. Без них, без нашої народної творчості, без нашої літератури, ми, як народ, були б далеко менше спаяні, ніж як це воно є сьогодні.

6. НАЦІОНАЛЬНА СВІДОМІСТЬ

Є одна необхідна передумова для того, щоб наші історичні, як політичні, так і культурні, традиції відігравали роль зв'язуючого національного чинника: народ мусить свою політичну історію та свою культуру знати. Іншими словами, народ мусить знати, як це прекрасно висловив Шевченко, - “хто він? яких батьків? ким, за що закутий?”. Коли народ знає “хто він? яких батьків?”, - ми й говоримо, що такий народ є національно свідомим, що даний народ має національну свідомість. Національна свідомість має вирішальне значення для існування народу. Без національної свідомості народ у сучасному значенні цього слова не може існувати. Про що дуже добре знають усі загарбники. Саме тому вони завжди намагаються не допустити до того, щоб народ знав свою історію, завжди намагаються всіляко цю історію перекрутити, закрити перед народом правду про його минуле. Саме так роблять сьогодні з українським народом і з українською історією більшовики.

7. НАЯВНІСТЬ НАЦІОНАЛЬНИХ ІДЕАЛІВ ТА БОРОТЬБА ЗА ЇХ ЗДІЙСНЕННЯ

Черговим вирішальним чинником для існування народу є національні ідеали та активна боротьба за їх здійснення. Такі ідеали, такі змагання завжди перетворюють народ на тісно згуртовану, об'єднану, бойову спільноту, виводять його на історичну сцену, роблять з нього історичний підмет. За наявності таких ідеалів народ мусить чогось хотіти, ставити перед собою певні національні цілі, мусить мати сили вести за ці цілі активну боротьбу. Щойно тоді - народ живе, щойно тоді він - справжній народ.

Такими є головні зв'язки, що в'яжуть народ в одну органічну людську спільноту.

Деякі із зв'язків, що ми їх вище перерахували, виступають не тільки в ролі чинників, які зв'язують між собою членів даного народу; вони виступають теж в ролі чинників, які формують народ. Це стосується, наприклад, території, національних ідеалів, боротьби за них, політичної і культурної історії взагалі. Наприклад, як ми вже на це коротко вказували, територія накладає свій певний відбиток на духовність народу. Наше історичне минуле не тільки нас, українців, між собою зв'язує, але воно теж залишає значний слід на нашому національному обличчі, на наших теперішніх національних ідеалах. Те саме треба сказати про наші сьогоднішні ідеали: вони не тільки нас сьогодні зв'язують, але рівночасно теж посвоєму нас, як народ, формують.

Крім вищеперерахованих зв'язків майже кожен народ відзначається певними особливими рисами фізичної будови і свого фізичного вигляду. Науково доведено, що наприклад, українці в своїй фізичній будові та в своєму фізичному вигляді мають такі-то характерні риси, росіяни – такі-то, а німці - ще інші. Згідно з даними антропології (наука про особливості фізичної будови та фізичного вигляду людей) в українців, наприклад, волосся і очі переважно темні, ніс простий, вузький, обличчя подовгасте, найбільша з-поміж сусідів висота черепа, високий ріст, короткі руки, довгі ноги.

Це расово-антропологічне зрізничкування людства, тобто зрізничкування під оглядом фізичної будови і фізичного вигляду, доконується внаслідок тієї обставини, що людству, як і всьому живому, тобто тваринному і рослинному світові, властиві мінливість і спадковість. В “Малій Совєтській Енциклопедії” совєтський антрополог так говорить про це явище: “...Подібно до інших тварин для людини властива мінливість, яка передовсім проявляється в існуванні різнородних типів людства...

Виникнення головних рас відноситься до дуже віддалених часів. На відміну від інших тварин людина розвиває не тільки активне пристосування до середовища, що її оточує, але саме це пристосування має характер свідомо керованої трудової діяльності, здійснюваної за допомогою виготовлених самою людиною знарядь. Це самоосвоєння людини довело до особливої мінливості, яка дала матеріал для широкого расотворення. Деяку подібність з цим расотворенням являє расотворення між домашніми тваринами, які також перебувають під впливом штучного середовища, створеного, очевидно, не ними самими, а людиною.

Між окремими людськими расами доконувалися і доконуються змішання з повною плідністю потомства, що дістається у спадок. В міру росту зносин між окремими частинами земної кулі, із втягненням віддалених областей в торговельний обмін, а населення - в еміграційний потік, змішання рас ще збільшується. Таким чином, виникають нові расові нашарування та з'являються нові комплекси ознак...”.

Перераховуючи найважливіші фізичні ознаки, що ними можуть бути характеризовані людські раси, вищезгаданий антрополог, між іншим, вказує теж на спадкову стійкість цих ознак: “...наприклад, - говорить він, - потомство китайців в загальному репродукує тип предків навіть при переселенні в нові умови; також потомство негрів, північних європейців, австралійців та інших твердо устійнених (сформованих) типів”.

Як бачимо, нації - це справді особливий тип людської спільноти. Такими зв'язками, якими об'єднані і відзначаються нації, крім них не об'єднані і не відзначаються жодні інші спільноти. Саме завдяки багатьом міцним і тривалим та такого роду зв'язкам нації є найвищим типом органічної людської спільноти”. Міцніше спаяної і такими зв'язками спаяної спільноти, як нація, у світі більше немає.

Далі буде



ЗНАЙ НАШИХ



Героїзм члена Конгресу Українських Націоналістів, голови секретаріату Житомирської обласної організації КУН Юрія Кравця у квітні 1985 року відвернув від східної Європи лихо ядерного забруднення.

ЛІТЕРНИЙ ІЗ ГРЕЙФСВАЛЬДА

Перша згадка про героїчний вчинок Юрія Кравця з'явилася у 2000 р. Газета «Голос України» під рубрикою «Шукаю тебе» опублікувала статтю, яка називалася «Про солдата і німецьку дівчинку». У ній німкеня Барбара Мачулла зверталась до читачів з проханням допомогти розшукати солдата, який 15 років тому врятував життя їй і ще багатьом пасажирам потяга Москва - Берлін.

«...Це був 1985 рік. Мені тоді було всього шість років. Ми поверталися з туристичної подорожі. Біля кордону потяг зупинився. Поряд з нами стояв військовий ешелон. Раптом почалася пожежа. Як з'ясувалося пізніше, обірваний вітром електропровід упав на бензовоз, і він загорівся. Ми всі бачили, як радянський солдат сів за кермо палаючої машини і відігнав її на безпечну відстань. Потім він допомагав пасажирам вибратися з вагонів. Я добре пам'ятаю, як хтось підхопив мене на руки і поніс. Інші солдати, які кинулися на допомогу, намагалися погасити полум'я піском, але машина все-таки вибухнула. Ніколи не забуду, як той солдат закрив мене своїм тілом. Осколками йому покалічило руки, і мама спочатку навіть подумала, що мене поранено. Але то була кров мого рятівника...

Коли ми від'їздили, мій батько і солдат обмінялися фотокартками. На звороті фотографії юнака написано: «Кравець Ю.В.». Мій тато (на жаль, його вже немає в живих) розповідав, що в Союзі було створено фільм, сюжетом якого був випадок, подібний до цього. Можливо, це випадок із нашого життя?..».

Жінка зі сторінок газети зверталася до свого рятівника: «Шановний Ю. В. Кравець! Якщо це повідомлення дійде до Вас, де б Ви не були, як би не склалося Ваше життя за минулі 15 років, відгукніться! Адже я вважаю Вас своїм другим батьком».

І він відгукнувся. Через 15 років колишній солдат знову зустрівся з Барбарою. Проте дівчина всі ці роки не знала всієї правди про ту квітневу ніч...

- До війська мене призвали після закінчення Київського політехнічного інституту, — розповідає Юрій. — Служив у Рівненському полку зв'язку. Досить часто нас відправляли у відрядження, — ми брали участь у монтажі... Кузнєцовської АЕС, що на Рівненщині. Супроводжували також військові ешелони, які слідували з-за кордону до атомної електростанції. А потім відправляли їх до Красноярського краю. Ми знали, що в контейнерах — таємні вантажі. Але які? Пізніше я довідався, що то було відпрацьоване ядерне паливо.

Тієї квітневої ночі ми супроводжували літерний ешелон. Зупинилися на невеличкій станції. Мені не спалося, і я вийшов подихати свіжим повітрям. Поруч зупинився потяг Москва — Берлін. Я звернув увагу на метушню біля бензовоза, який опинився між поїздами. Раптом на цистерні спалахнуло полум'я. Часу на роздуми не було. Я підбіг до вантажівки і почав гасити пожежу, на допомогу кинулися хлопці з мого відділення. З вагонів пасажирського потягу в паніці почали вистрибувати люди. Треба було щось робити, адже у будь-яку мить бензовоз міг вибухнути... І тоді я вирішив відігнати палаючу машину на безпечну відстань. Встиг від'їхати метрів на п'ятдесят і швидко повернувся назад, щоб допомогти людям.

Раптом серед цієї метушні я побачив маленьку дівчинку, яка розгублено стояла біля вагона. Поряд з нею чомусь не було нікого з дорослих. Я підхопив її, намагаючись віднести подалі від небезпечного місця. Через декілька секунд пролунав вибух. Падаючи, прикрив дитину своїм тілом... Мене сильно посікло осколками, обпекло руки й ноги, але дівчинка залишилася неушкодженою. Тут підбігли її батьки. Вони були в розпачі, коли побачили, що їхня дитина вся в крові. Я їх заспокоїв, жестами показуючи, що то моя кров на ній... Прощалися ми, мов рідні, навіть фотокартками обмінялися. На згадку...

Пройшли роки. Нині Юрій Володимирович Кравець обіймає посаду заступника начальника головного управління Пенсійного фонду України в Житомирській області. Про той випадок на білоруській залізничній станції йому й досі нагадують шрами від опіків. Але навіть рідні та близькі Юрія Володимировича до останнього часу не знали всіх подробиць того, що сталося тієї квітневої ночі. У радянські часи не прийнято було афішувати такі події, особливо, коли йшлося про «мирний» атом. Лише згодом Кравець зрозумів, чому йому наказали мовчати, чому й до цього часу у військових архівах не знайдено жодного документа, який би підтвердив факт пожежі, а відправлений з рівненського полку зв'язку нагороджувальний лист на сержанта Ю. Кравця безслідно зник.

Версію про «ядерний слід» першою оприлюднила німецька журналістка Софі Рільке. Написана нею художньо-документальна повість про подвиг радянського солдата — «Літерний із Грейфсвальда» — минулого року була перекладена з німецької і видана в Білорусі. Софі Рільке провела власне розслідування. З'ясувалося, що залізничні контейнери з відпрацьованим ядерним паливом надходили з Грейфсвальдської АЕС «Норд» (НДР) на військові об'єкти Бреста. Звідти вони переправлялися для переробки у Железногорськ Красноярського краю (за іншою інформацією — на виробниче об'єднання «Маяк» у м. Озерське).

>

ЛІТЕРНИЙ ІЗ ГРЕЙФСВАЛЬДА

«Є відомості, що такі аварії траплялися й пізніше. У 1998р. інформаційна компанія Белапан (Білорусь) поширила заяву про те, ще в Бресті сталося радіоактивне забруднення території колишніх військових об'єктів «802» і «Західний». Повідомлялося, що до цього призвела розгерметизація контейнерів під час перевантаження небезпечної сировини, що вивозилася з колишньої НДР протягом кількох десятиліть. Такі ж контейнери супроводжував свого часу залізницею і Кравець — від прикордонного міста Брест у глиб Росії.

На жаль, героїчний вчинок українця й досі належним чином не відзначено. Ще в 2002 р. перший заступник голови Російського комітету ветеранів війни, віце-президент міжнародної федерації бійців Опору, Герой Радянського Союзу О. Маресьєв виступив з ініціативою про присвоєння Ю. Кравцю звання «Герой Білорусі». Цю пропозицію підтримали ветеранські й екологічні організації Білорусі, України та Росії. З проханням нагородити колишнього солдата до міністерства іноземних справ Росії звернулися депутати Держдуми. Відповідь була така: немає підстав.

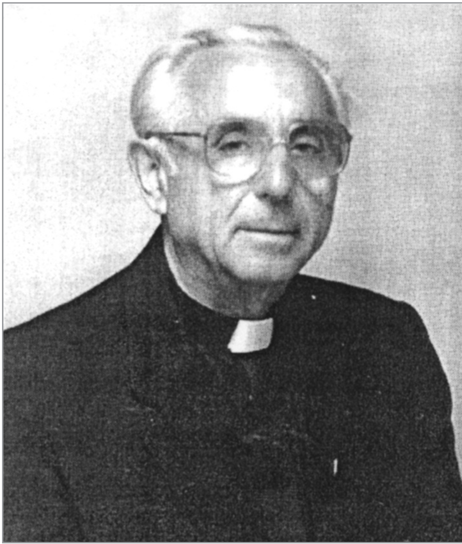
Але якщо в державних архівах не знайдено документальних підтверджень, це ще не означає, що їх не існує. За словами О. Маресьєва, з серпня 1990 р. розпочато роботу з розсекречення деяких документів, що становили державну таємницю. Власну думку з цього приводу має співголова російської організації «Екозахист», директор антиядерної компанії Соціально-екологічного союзу В. Спив'як: «Заяви державних органів чинні тільки в тому випадку, якщо під аваріями розуміти катастрофи типу Чорнобильської, всі менші за масштабами не враховуються Але цей інцидент мав наслідки, саме з червня 1985 р. припинився вивіз ядерних відходів із НДР, а в 1990 р. Грейфсвальдська атомна станція „Норд" була закрита».

Про подвиг Юрія Кравця відомо також у Франції, адже серед врятованих було дванадцять її громадян. 9 серпня 2001 р. на площі Незалежності в Мінську в фундамент пантеону «Ядерні катастрофи XX століття» були закладені капсули із землею японських міст Хіросіми і Нагасакі, а також з районів, що постраждали внаслідок Чорнобильської трагедії. Присутня на церемонії професор Н.Муль з Франції наголосила: «Завдяки Юрію Кравцю, його героїчному вчинку ядерна катастрофа і масові жертви на території Білоруської РСР були відвернені ще в 1985 р., і селище Жабинка не потрапило у цей страшний перелік пантеону».

Юрій Кузнєцов,
„Орієнтир 6+1"

P.S. У Верховній Раді України та в Міністерстві оборони України розглядається питання щодо направлення Президентові України подання про присвоєння Юрію Кравцю за особисту мужність і відвагу, героїзм і самопожертву, виявлені під час ліквідації пожежі на потязі з відпрацьованим ядерним паливом у 1985 році, звання Героя України.

ВІН МИСЛИТЬ ВІТЧИЗНОЮ!



Років 20 тому я познайомилась з людиною, яка вразила мене (і не тільки мене) своїм інтелектом, поведінкою, вишуканою мовою українця, шляхетними манерами. Це був Зеновій Карась.

Моя мама і зараз згадує (ми з нею разом працювали в медичній установі), як при зустрічі він – тоді працівник „Медтехніки", який ремонтував і перевіряв медичні прилади, - шляхетно звертався: пані Розаліє і доброзичливо запитував за здоров'я її і її родини! І цей працівник „Медтехніки" завжди цікаво розповідав і про історію України, і про наші національні особливості, і про нашого Пророка Тараса. І я, чи не вперше, саме за його допомоги відкрила для себе Шевченкове відношення до Бога... Згодом ми дізнались, що працівник „Медтехніки" Зеновій Карась є особою священницького сану – тобто пан отець Зеновій Карась. Доля нас в подальшому розвела, кожному Бог дав свій життєвий шлях. Зустрілися ми знов нещодавно. І, цілком можливо, зустрілися тому, що його слова-зерна дали паростки в моєму серці і розумі – я відчула себе українкою, з'явилось почуття гонору за свою націю і захотілось бути гідною її славетного минулого.

Пан отець Зеновій Карась вже 51 рік в сані священика. Це тяжко уявити, як можна бути священиком без риз, без церкви, без щоденних обрядів. Щодня творячи подвиг, підтверджуючи свій священницький сан, він підпільно відправляв сім святих Тайн: хрестив діточок, миропомазував, вислуховував тих, які мали потребу очиститись від гріха, приділяв їм тайну Євхаристії, освячував подружжя, проводжав в останню путь. Щодня всією своєю поведінкою доводив, що священництво – то особлива свята Тайна.

Отець Зеновій скупо розповідає про себе... На сьогодні він є головним редактором „Християнського вісника" - часопису Чернівецько-Коломийської єпархії Української Греко-Католицької церкви, веде велику просвітницьку роботу Коломийського відділу „Просвіти". Пише публікації-роздуми, публікації-повчання. Його доповідь на соборі Чернівецько-Коломийської єпархії УГКЦ „Завдання священика як громадянина незалежної держави!" – це солідна праця, яка ґрунтується на власних переконаннях, підтверджена словом Божим, словом Святого Євангелія і словом Святішого отця Івана-Павла II, з екскурсами в історію і нашої церкви, і нашого народу. А ще мені дуже хотілося розказати пану отцю про наболіле, саме йому, бо знаю, що він повірить щирості, надихне Божим словом і дасть слушну пораду...

Нещодавно прочитала „Відкритий лист Президентові Ющенку" за підписом „Десятилітній в'язень московсько-більшовицьких концтаборів о. З. Карась». І в тому листі все те, що і я хотіла би висловити Президенті, всі мої прагнення, все, що накипіло в душі і розумі українки. Пан отець Зеновій Карась, за словами Святішого Отця Івана-Павла II, мислить Вітчизною. Нею він мислив і тоді, коли співпрацював з українським підпіллям в далекому 1947 році в Рогатині, де навчався в педучилищі, коли друкувався в підпільних виданнях і постачав папір до друку. І тоді, коли в далекому казахстанському Кустанаї був заарештований і відбув від „дзвінка до дзвінка" довгих 10 років і пройшов 8 концтаборів від Тайшета до Мордовського табору №1, де були зібрані віруючі з усього Радянського Союзу. Перебував там разом з патріархом УГКЦ Йосифом Сліпим і владикою Кир Павлом Василиком. А після звільнення - заборона вчителювати. Заробляв на хліб насущний для своєї родини ремонтом медтехніки, чим сприяв оздоровленню людського тіла, при тому всією своєю поведінкою священика оздоровлював людські душі.

Під час останнього обшуку в 1986 році забрали все: документи, листи, фотографії, літературу. Все пропало безслідно. Але і це не зломило пана отця Зеновія, і з 1988 року він торує шлях до справжньої незалежності України просвітницькою роботою в «Просвіті» Коломиї.

На моє запитання чи пан отець Зеновій патріот, чи націоналіст, він відповів не роздумуючи: «Я – націоналіст! Я люблю і намагаюсь щось корисне зробити для України, моєї Вітчизни, якщо Бог і Україна захочуть, щоб я віддав своє немічне тіло на жертву для них, то я це зроблю. Патріот, напевно, тільки любить, шанує, поважає і працює для України і для себе у міру своїх сил. Націоналіст – понад свою силу, і тому Бог її не обмежує. Я люблю, шаную і працюю на добро своєї нації, поважаючи честь інших народів».

З панотцем Зеновієм Карасем спілкувалась, записувала і отримала благословення
Антоніна Спільна
з с-ща Кути, що на Косівщині

Я НЕ ПРАГНУ БІЛЬШОГО ШМАТКА ХЛІБА ВІД МОЄЇ УКРАЇНИ, ЯК ІВ ЙОГО ДОСІ.

ВІДКРИТИЙ ЛИСТ ПРЕЗИДЕНТОВІ

Я оглядаюсь на пройдений шлях нашого народу і на свій власний... Моя дитяча пам'ять записала ім'я першого президента окупаційної держави, ним був Ігнаци Мостіцкі, а сьогоднішня пам'ять збереже ім'я останнього, вже ніби української незалежної держави, президента Леоніда Кучми. Жодним з них, як і тими правителями на наших землях, які були між ними, я ніколи не тішився, не пишався, не поважав і не любив їх. І вина в цьому не моя.

Але благословив мене Господь після пережитих сумнівів та розчарувань сказати: "Звершилося!" Прийшов той муж, якого полюбив наш народ і назвав Народним Президентом ще тоді, коли темні хмари клубочились на нашому небосхилі, коли чорні руки намагалися його отруїти, щоби "дядьки отечества чужого" й далі мали змогу з "матері останню сорочку знімати".

Всенародно ми молилися в ті тривожні дні: "Боже, Спасителю наш, Ісусе Христе... Державі нашій дай мудрого мужа, який зрозуміє своє завдання будувати життя державне на засадах християнських чеснот. Нехай він керується гаслом: "Єдиний Бог, єдина віра, єдина Церква, єдина держава!".

І вислухав нас Господь! Напевне, багато праведників своїми добрими ділами і щирими молитвами скропили нашу стражденну ниву, бо послало нам Провидіння такого мужа.

Подумки звертаюсь до нього: "Високодостойний пане Президенте! Пане Гетьмане! Батьку Вікторе! По-перше, я вітаю Вас з найглибших закутів свого зболілого серця з обранням Вас на найвищу посаду вільної української держави. Я вперше відчув найглибшу повагу до Президента моєї України. Я хочу любити Вас, хочу пишатись Вами, хочу ще жити, щоби мати змогу тішитись кожним Вашим успіхом і благословляти кожен Ваш крок, яким Ви поведете народ український "в народів вольних коло".

По-друге, для тих звершень бажаю Вам, Вашій родині і Вашим найближчим соратникам здоров'я і довголіття.

Дорогий батьку Вікторе (Переможцю)! До Вас будуть звертатися люди з різноманітними проханнями, порадами, пропозиціями. Не останній в тій черзі і я. За своє некоротке життя я "наїдався" різних хлібів, пив чужу воду, мерз під чужим сонцем. З огляду на це, я не прагну від моєї України більшого шматка хліба, ніж їв його досі. Але я прагну, щоби на державному рівні запрацювала національна українська ідея, я прагну, щоби була розроблена українська національна ідеологія до такої міри, щоби українець відчув - він живе в українській Україні і чується в ній, як поляк в польській Польщі, француз - у французькій Франції, а швед - у шведській Швеції.

Я прагну, щоби молода мати-українка не прокидалася серед ночі з тривогою, що в її дитини хочуть відібрати Богом даровану українську мову. Мова мого народу, одна з найчистіших мов, в устах багатьох моїх українців перенасичена іншомовним словесним брудом, який ганьбить усю нашу націю і ображає Маєстат Бога.

Я прагну, щоби святе слово "мама" знайшло належне місце в нашій мові і побуті, як це було тоді, коли великий Тарас написав:

У нашім раї на землі
Нічого кращого немає,
Як тая мати молодая
З своїм дитяточком малим.

Я прагну, щоби українське радіо, телебачення, преса, книжки і журнали забезпечували ріст національної ідеї в серцях українців.

Я прагну, щоби жодна українська мати, жоден молодий батько не мусили наймитувати на чужині і бути об'єктом поганьблення самі, а з ними - вся українська нація.

Я прагну, щоби не вимирали українські села - генератор, що віками відновлював демографічні, а з ними й творчі сили народу, був заборолом всієї Європи перед хижими вітрами азійського степу.

Я прагну, щоби на границях моєї держави стояла надійна, збройна, патріотично наставлена сила, щоби ніякий Муравйов не посмів вчинити нам нові Крути.

Я прагну, щоби від колиски наші діти виховувалися свідомими громадянами нашої держави.

Я прагну, щоби кожен юнак і кожна дівчина, зачувши перші акорди національного гімну, ставали на струнко там, де їх почули.

Я прагну, щоби наші діти і онуки мали змогу читати не сфальсифіковану історію України, а справжню - про героїчні армії українського народу, які воювали зі всіма окупантами за нашу волю: козацькі армії, стрілецькі легіони, армію УНР, Українську Повстанську Армію, щоби вони довідались правду і про тих нещасних наших вояків у чужих арміях, яким довелось "запити отруту з московської чаші і проливати кров добру, не чорну, не за Україну, а за її ката", в тому числі, пане Президенте, і про Вашого батька, Андрія Ющенка.

Я прагну, щоби пощезли з нашої землі боввани катів України, сліди нашої недолі під Полтавою, а замість них хай постануть пам'ятники нашої слави під Конотопом, Жовтими Водами, Корсунем і аж до Замостя. Нехай виросте свідок дикунства в Батурині, як він стоїть у Дем'яновому Лазі.

Я прагну, щоби Церква, яку купили за соболині шкурки і повели на аркані північного яничара в 300-літній полон, нарешті стала вільною. Я прагну, щоби інша гілка Церкви, розіп'ята і розграбована цинічно в 1946 році, але яку не вдалося остаточно стерти з лиця української землі, була реабілітована.

Я прагну, щоби більше ніколи ніякий „дядько" не відважувався на державному рівні відзначати свята національної ганьби: 7 листопада, 9 травня, Переяслава, роковини катів нашого народу, запроданців, лакуз і національних зрадників.

Я прагну, щоби на берегах нашого святого Дніпра, в серці України, був створений пантеон національних героїв, куди би звезти звідусюди тлінні останки найкращих синів мого народу, віддати їм шану і зложити вже на вічний спочинок на нашій благословенній землі, на вшанування і поклоніння грядущих поколінь.

І нарешті, я прагну, щоби наполегливою працею з'єднати серця усіх українців в Україні сущих і скрізь на далеких континентах в єдину творчу силу під синьо-жовтим прапором і Володимировим тризубом, під благословенням Триєдиного Бога.

А все інше приложиться нам, як пише Книга книг. Щоби все це звершити, треба праці й праці. І вона під силу збудженому зі сну Помаранчевою революцією усьому українському народу.

Хай Вам у всьому допоможе незглибима Небесна сила - Отець, Син і Дух Святий.

о. Зеновій Карась



БУДЬ СУМЛІННОЮ, НОВА ВЛАДО!

338 членів Товариства політв'язнів і репресованих Коломийщини звернулися з відкритим листом до Прем'єр-міністра України Юлії Тимошенко. У ньому борці за незалежну Україну, які пройшли всі кола пекла сталінських, хрущовських і брежнєвських концтаборів, зазнавали гонінь упродовж усього свого життя, діляться з Юлією Тимошенко наболілим. „Мало нас вижило, - йдеться в листі,- але ті, хто вижив, після "звільнення" все подальше життя були під наглядом, як громадяни останнього сорту. Не дуже змінилося наше життя з проголошенням незалежності. Ми залишаємося упослідженими, позбавленими належної медичної допомоги, бо вона нам недоступна через непомірне хабарництво в медицині. Матеріальний стан наш доволі сумний. На місцевому рівні влада надає нам допомогу тільки щодо сплати комунальних послуг, на всеукраїнському - ми і досі не маємо жодних полегшень. На вічний спочинок відходять наші друзі з гіркотою в душі. Не матеріальних благ нам хочеться. Ми весь свій вік терпіли нестатки. Звикли. І якось доживемо до кінця своїх днів. Гірко, що держава наша досі була не матір'ю, а мачухою для тих, хто свідомо свою молодість, усе своє життя віддав боротьбі за незалежність. Не так в інших державах. Такі, як ми, там одержали державне визнання.

Натомість наші переслідувачі: колишні слідчі, прокурори, судді, наші кати в таборах втішаються високими пенсіями і всілякими благами, якими осипав їх уряд Кучми.

Ми можемо продовжувати цю думку, але залишаємо зробити висновок Вашій мудрості і Вашому сумлінню".

Конгрес-інформ

ГЕРОЇВ ТРЕБА ШАНУВАТИ

Незламні лицарі Армії безсмертних – щороку їх усе менше й менше серед нас… Поспішаймо ж пошанувати їх, почути слово Правди, навчитись любити волю…
Такі думки навіяла мені розповідь Пасечник Нелиси Астафіївни з с. Городище Сенкевичевського р-ну Волинської обл.

- Перші часи ми всім селом повставали проти німців, чинили хоч малий та все ж опір. Як поляки зв'язалися із німцями, то не було нам спокою. Житла, церкви палили. Пам'ятаю один випадок, коли німці вирішили запалити місцеву церкву, вкинули в неї снопи і підпалили. Та на добро священик встиг вчасно погасити вогонь, то вона не дуже й постраждала. Однак найстрашніше було за совєтів – дуже тяжко було...

Я живу Україною, це моя така доля, я не шкодую ні про що. Нашого повстання вимагало суцільне катування зі сторони всіх окупантів: німців, поляків, совєтів. За німців ми ховалися по лісах - вони поводилися з нами погано: арештовували, влаштовували облави, збирали полюддя, дівчат вивозили на роботу в Німеччину. Як прийшли совєти, то взагалі біда настала, ніде було і сховатися.

Вперше довелося стрінутися з підпіллям, як знайшла у коморі в пляшці батькові гребси (маленькі записочки, замотані в пакети, щоби сховати в роті, з інформацією, про яку не знали зв'язкові). Побоялася роскрити, а вже наступного разу як прийшла, то, певне, батько побачив, що лежать не на своєму місці, і переховав. Батька нашого розкуркулили, бо мав 5 гектарів землі, а пізніше і розстріляли.

З вільною Україною ми пов'язували лише Степана Бандеру, і за нього ми готові були йти на смерть. Кущовою по Волинському району була "Леся" (імені ми її не знали), то вона проводила нам збори, вишколи, говорила, що за Україну вбиваємось. З 1942 року ми під головуванням Олексія Андрощука збиралися в хаті, де були певні, що нас не здадуть господарі. Було нас десь чоловік дванадцять. Пам'ятаю, що був іще Василь з Кулишів, Кузьма з Дубової, який пізніше став головою, більше й не згадаю. Основні зв'язки мої були з селом Ромонів. Псевдо вже за совєтів часто змінювала, була і "Галя", і "Леся", і "Орися", і "Анька". Ми як переховувалися, то переходили лише вночі, хлопці спали в схронах, дівчати спали у людей в хатах...

Багацько разів я ледве не потрапляла в руки поганам. Колись були я, сестра та ще один хлопець в хаті, година десята вечора була, тут несподівано хату оточили більшовики. Глядь у вікно - і бачу нашу Надю з-за рогу, певно, змусили її якось. Ми повискакували за хати - і в долину, до переїзду, в гай, і в Золочивку. Господарку тоді заарештували. А не погналися за нами, бо, певне, думали, що ще хтось має бути в хаті.

А то було, що перебувала я в хаті у "стребка" (так називали наших хлопців, які були на службі в радянських військах), точно, думала, здасть, та ні, виявився хлопець наш. Ще пам'ятаю, що була в одній хаті і тут прийшли більшовики, то я добре що встигла вибігти в хлів.

А було колись, як згадаю, то аж моторошно робиться - іду собі гаєм, тільки гляну - повно ворогів, я у двір забігла, та й у криницю сховала. Питали у господаря, чи бачив, то він вказав, що я побігла в інший бік, так і врятувалася. З криниці витягли хлопці аж під вечір. Дуже я тоді забилася, хребет мій і досі скручений. Відвезли мене до хати в село Радомире, на хутір, жила я тоді в землянці. Часом приходила й фельдшерка.

Пам'ятаю, якось ішла гаєм, замріялася та й заблудила, тут наші повстанці схопили. Довго допитували, та добре, що зрозуміли, хто я.

Останнього разу, то вже не було мені й рятунку. Була я в хаті, прийшли більшовики, господарка сховала мене в кубах (яма, де складали банки), та чи діти, чи сама, але сказали поганам. Тоді й схопили мене. Зразу ж відправили в Сенкевичівку, там велося слідство.

В 1945 році відправили до Луцької в'язниці, один місяць велося слідство. Нас не били, лише судили і вивозили. Пригадується, як зрання виходиш на двір, а з піску кров червона-червонісінька виступає. Там і зробили мені операцію на хребті, та відлежаться не дали. 17 липня 1945 року засудили й заслали на 20 років на Колиму. За Сталіна дуже бідували, людей багато мерло, їли викинуті на смітник голови тюльки. Знущалися енкаведисти страшно, як допитували, били головою об стіну, між дверима затискали пальці. Змушували працювати на лісоповальні, добувати руду, вагонками вивозити, обмивати метал.

Ясно пам'ятаю свій номер - 217. Здавалося, він був скрізь: на чолі, на коліні, на плечах. А як помер Сталін, то всі ми говорили, що "здох" він. Одинадцять років два місяці і вісімнадцять днів відбула я на Колимі.

З вересня 1956 року випустили. А як прийшла на село, то всі зневажали як ворога (*тут Нелиса Астафіївна розплакалася - так гірко, що й дух затамувався. – Я. Михальонок*).

Бідували ми дуже, підпрацьовувала в медичному пункті санітаркою, мала якихось двадцять рублів. Як стала Україна незалежною, то давали незначні пайки за Кравчука, а далі годі й на що сподіватися. Вже ніхто ніякої шани не почуває до мене...

Ввечері ми з онукою пані Нелиси ходили на хутір, де вона жила. Відвідали могилки, де поховані герої села Олексій Андрощук, Василь з Кулишів, Кузьма з Дубової, та занедбані вони, ніхто не доглядає. Знає про долю цих хлопців з часом усе менше й менше людей. А героїв треба шанувати...

Ярина Михальонок, студентка НАУКМА

ПРАВДА ТІЛЬКИ ТОДІ ПРАВДА, КОЛИ ВОНА ВСЯ

Бойові дії Української Повстанської Армії в тилу німецьких військ почалися в лютому 1942 року. У 50-ту річницю утворення УПА, 1992 р., всі демократичні сили запропонували Верховній Раді прийняти закон про визнання вояків ОУН-УПА воюючою стороною Другої світової війни. Але комуністична більшість у ВР не прийняла такий закон.

Натомість в усіх ЗМІ почалася кампанія звинувачення вояків ОУН-УПА в бандитизмі проти українського народу. За офіційними даними, "бандерівці" вбили 28 тис. військових і радянських службовців, а також українських громадян різного віку. Це правда, але не вся. Як можна ці 28 тис. загиблих віднести на рахунок вояків ОУН-УПА, замовчуючи те, що тільки в Чернігівській області в 1944 р. діяло 78 угруповань лжебандерівців, яких готував КДБ в Харківській школі? А скільки таких угруповань діяло по всій Україні і скільки радянських службовців та українських громадян вони знищили? Такі дії радянської влади і КДБ були спрямовані на те, щоб дискредитувати боротьбу українського народу за незалежність.

Якщо навіть припустити, що 28 тис. людей справді загинуло від рук вояків ОУН-УПА, то вбиті вони були як вороги-окупанти - в бою, на війні за незалежність України, за час з 1943 р. до 1953-1956 р., тобто за 10 років. А комуністи за 70 років вбили в концтаборах, спецпсихлікарнях та штучними голодоморами 68 млн. людей (з них понад 40 млн. - українці). Це за добу (в середньому) комуністи вбивали близько 2700 кращих синів та дочок - в мирний час, без війни.

Також треба взяти до уваги те, що УПА була створена в німецькому тилу, після того як німецькі фашисти заарештували весь склад національних зборів, який 1-го липня 1941 р. в місті Львові оголосив відновлення Української Народної Республіки (УНР). Вона не мала ні заводів, ні фабрик, ні тилу, а з усіх боків лише фронт; вона воювала без будь-чиєї допомоги і зброєю, захопленою у ворога в бою. І, що найголовніше, в УПА не було жодного найманця, жодного мобілізованого — тільки добровольці. Це була справді народна армія, яку створив, підтримував і годував народ, яка вела визвольну війну за незалежність своєї Батьківщини і з німецькими, і з радянськими окупантами.

То чому ж комуністи називають вояків ОУН-УПА бандитами? Не будемо забувати той факт, що Радянський Союз, як і Німеччина, був тоталітарною державою, тобто фашистською. ОУН-УПА воювала з німецьким та радянським фашизмом. І чому тепер вояки ОУН-УПА повинні виправдовуватися перед тими, з ким вони воювали зі зброєю в руках, і доводити, що вони теж рівноправна воююча сторона - за незалежність України. А тепер з комуністами треба боротися зброєю правди проти того, що в незалежній Україні упродовж 13-ти років при владі залишалися ті, які під вивіскою „соціалізму" робили фашизм; проти союзу „За відновлення Радянського Союзу" і "ЗУБРу" в Верховній Раді та "Русского блока", членами яких є комуністи; про зневаження Конституції, прийняття якої вони люто боролись і не голосували за неї. Це вони довели український народ до жебрацтва, зупинивши 93% підприємств; це вони проводять політику знищення українського народу, бо за 10 років населення України зменшилось на 4 млн., тому що щороку вмирало на 400 тис. більше ніж народжувалось, тобто кожні два роки в Україні вимирало одне Запоріжжя.

Треба пам'ятати, що відповідно до ленінського декрету від 23 лютого 1922 р. „Об изъятии церковных ценностей в пользу голодающих» та директивного листа від 19-го березня 1922 р. комуністи впродовж того року з 340 тисяч священнослужителів знищили понад 300 тисяч і пограбували церковні багатства, а до Другої світової війни зруйнували понад 60 тис. з 80 тис. церков, монастирів і лавр. Ті, які залишились, використовували не за призначенням.

Від голодомору 1922-1923 р. загинуло 6 млн. людей та біля 23 млн. людей було врятовано завдяки західноєвропейській та американській допомозі. Під час голодомору загинуло від 10 до 15 млн. людей. На честь 20-тої річниці жовтневої "революції" (точніше, військового заколоту) комуністи в урочищі Сандармох вбили 1111 найкращих синів народу.

З серпня 1939 р. до серпня 1940 р. комуністи вислали з західної України і західної Білорусі в Сибір 1,5 млн. родин. А скільки було вбито?

У вересні 1939 р. комуністи розстріляли в Катинському лісі та лісопарковій зоні Харкова 23 тис. польських офіцерів і солдат, які вважали, що полон в Радянському Союзі кращий, ніж у фашистській Німеччині. А потім вірний ленінець та справжній більшовик генсек Горбачов вибачався перед польським народом за цей кривавий злочин рідної КПРС. Президент Росії Путін сьогодні згоден виплатити компенсацію рідним загиблих від рук радянських комуністів. Чи виплатить Росія компенсацію рідним українських жертв радянського комуністичного терору в Україні з 1917-го року?

Анатолій Волков,
м. Запоріжжя

ДОБРА СЛАВА ДОКТОРА СЕЛЯНСЬКОГО

У Кутах на фасаді будинку № 9, що на вул. Снятинській, є меморіальна дошка з барельєфом Остапа Селянського. Хто ця людина, яка заслужила повагу гордих гуцулів?

Остап Григорович Селянський народився 18 вересня 1898 року в с. Рожнові в багатодітній сім'ї греко-католицького священика. Вчився в гімназіях Коломиї, Станіслава, Відня. Шістнадцятирічним хлопцем утік з дому, записався в Січові стрільці (усусуси), де дослужився до хорунжого. Був поранений у боях. Пережив російський і польський полони. Після Першої світової війни студіював медицину в Познані, в Карловім університеті в Празі, який закінчив доктором. У Празі одружився зі Стефанією-Марією Звонок, уродженкою Борислава. Від цього шлюбу народилася дочка Віра.



Після закінчення університету Остап повернувся до Галичини і деякий час був приватним лікарем митрополита Андрея Шептицького. Сім'я жила в митрополичій палаті, Андрей Шептицький став хресним батьком Віри.

Відтак родина Селянських оселилася в Кутах. Остап належав до Українського лікарського товариства, що діяло у Львові. Він мріяв присвятити себе науковій праці, але на периферії таких можливостей не було.

Остап Селянський був лікарем широкого профілю - зцілював від різних недуг, приймав пологи, лікував зуби тощо. До цього часу в Кутах деякі старожили із гордістю згадують зустрічі з цією людиною. Він поставив на ноги, здавалося, безнадійно хворого брата Ольги Старожитник – Северина. Лікар виписав з Німеччини уколи, і вже за три тижні лікування Северин почав ходити. Коли лікаря запитали, скільки йому винні за лікування, той сказав: "Де би я з вас, бідних, щось брав, помоліться за мене Богові - ось і вся плата". А ось розповідь жительки Кутів Івани Павлюк, якій 90 років: "Пригадую, як жид Мошко вже одною ногою був на тім світі. Він із жадністю уплів фаршированого щупака, якого за безцінь купив у хлопчаків. Сарака так злакомився їжі, що велика кістка стала йому упоперек горлянки. Жид посинів, очі в нього повилазили з орбіт, дихання вже майже не було. Не допомогли йому лікарі Крайцер та Цайгер - безнадійно махнули рукою і радили доставити вмираючого в Коломию. Тоді родичі хворого звернулися за поміччю до пана Остапа. Він довго не барився, без всяких там кліщів рукою витягнув з горла кістку. Побачивши, що все так просто, скупий жид почав торгуватися за плату. Тоді доктор сказав: "Нічого мені не треба - живіть довгий вік!"

Згадують про добрі справи лікаря кутчани Пазина Цикалюк, Марта Новіцька, Орися Вінтоняк...

А ось, що пише в книзі "Проза" (Київ, 2001 р., вид-во "Родовід") про Остапа Селянського його дочка, відома українська поетеса, прозаїк і драматург, доктор філософії Віра Вовк (Селянська), яка мешкає нині в Бразилії: „Дім у Кутах, де ми жили, був завжди відчинений для подорожніх, особливо для митців і членів наших мандрівних театрів. Змалку я ходила з батьком на всі постанови, ще з того часу полюбила театр. Життя лікаря в малому "кутку", як батько жартома називав наше містечко, не було легке, не давало йому тих наукових можливостей, що їх мали більші заграничні осередки, де полишилися його колеги студій. Крім того, батько мав щедру долоню. Безплатно лікування багато людей і роздавав наше скромне добро простолюддю, яке його дуже любило. Гуцули складали співанки про нього, а я діставала кожного Великодня безліч писанок... "

Перед Другою світовою війною родина Остапа Селянського виїхала в Німеччину. Остап працював у Паталогічному інституті Фрідріхштадта в Дрездені, опісля - в хірургічному відділі лікарні Гергардта Вагнера. Він там мав можливість зустрічатися з українцями, яких силоміць вивезли фашисти на рабські роботи. Допомагав їм, чим міг. 13 лютого 1945 року американська авіація бомбардувала Дрезден - місто світової культури. Остап Селянський в лікарні оперував хворого. Він не побажав перервати операцію, щоб сховатися в бункері. Бомба влучила просто в операційну. Разом з хірургом загинули анестезіолог, медсестра і хворий. Доктор Селянський героїчно загинув на своєму посту. Жертви бомбового нападу були поховані в спільній могилі в Дрездені.

В 60-ті роковини загибелі славного сина України нехай цей допис буде квітами на його могилу.

Марія Бернюга, смт Кути, Івано-Франківська обл.

На світлині: кутянці разом з п. Вірою Вовк (Селянською) біля будинку, де жив і працював Остап Селянський.



ПРИКЛАД ЖЕРТОВНОСТІ Й ПОДВИЖНИЦТВА

Хочу поділитися з читачем спогадами про своє знайомство з Дмитром Нитченком. Виходець з Полтавщини, він більшу частину свого неспокійного життя провів у далекій Австралії. Поєднав нас усесвітньо відомий поет-шістдесятник, „витязь молодої української поезії" Василь Симоненко.

Там, на п'ятому континенті, Дмитро Нитченко протягом кількох десятиліть поспіль опікувався літературно-мистецьким клубом ім. Василя Симоненка. Вийшло так, що аналогічне угруповання творчої інтелігенції, під тим же прапором з іменем Василя Симоненка, активно діяло і в Лубнах. Вже сам факт існування двох подібних колективів у різних кінцях планети змушував віднайти зв'язок і встановити творчий контакт з представниками української спільноти, для яких Україна була не лише географічною назвою.

Як неоцінений скарб тримаю серед свого архіву понад півсотні листів, видрукуваних на портативній друкарській машинці Дмитром Нитченком - патріархом українського письменства, селянським сином, який здобував вишу освіту в Харкові, замолоду писав поезії, працював у Державному видавництві України. У харківському видавництві „Література і мистецтво" він познайомився зі Степаном Васильченком, здружився з письменником Аркадієм Любченком. Дмитро Нитченко багато читав, добре знав українську та світову літературу. Багато писав, передовсім для дітей та молоді, друкувався в газетах і журналах. 1941 р. він був призваний до радянської армії, завдяки чому українська мемуарна література збагатилася цікавою книжкою-спогадом "В лісах під Вязьмою". Вирвавшись на волю, переїхав з родиною до Львова, згодом - до Кракова, потім ще далі - до Німеччини, а звідти в 1949 р. аж на край світу - до Австралії.

З української австралійської преси відомо, що Дмитро Нитченко-Чуб зорганізував і поставив на зразковий рівень українське шкільництво в Австралії, тісно працюючи з СУОА - Союзом українських організацій Австралії через Українську центральну шкільну репрезентацію. Та це лише частина його різноманітної діяльності. Дмитро Нитченко відредагував десять українських альманахів-збірників "Новий обрій", у декількох з них були опубліковані поетичні твори лубенських авторів. Виступав на літературних вечорах, громадських святах, працював з творчою молоддю, писав статті до преси. Він був викладачем у Рідній школі в Ньюпорті, одному із районів Мельбурна, став членом НТШ, належав до об'єднання працівників літератури для дітей і молоді.

Подаю витинку з одного із листів Дмитра Васильовича: „Шановний Олександре Васильовичу! Приємно довідатися, що в наших славних Лубнах є чимало письменників та початківців... Я тут видав 28 книжок різного змісту для дітей, орфографічний словник, "Елементи теорії літератури" - книга для початківців, її перевидали в Полтаві. Тарас Нікітін друкував наш останній альманах. Там є три мої статті: спогади про Багряного, про Антоненка-Давидовича, нарис про мої відвідини Полтавщини та мого рідного Зінькова. Може, Ви чули, що за мої спогади "Від Зінькова до Мельбурну" у 1992 році я дістав премію ім. Сковороди. А минулого року - премію Лесі Українки за три мої книжки, перевидані у Києві у видавництві „Веселка". Це „Живий Шевченко", „Стежками пригод" та „Слідами Миклухи-Маклая". Я кілька років тому їздив до Нової Гвінеї, був там, де висів на берег наш славний Миклуха-Маклай - нащадок легендарних запорожців. Його дід і прадід були на Січі, один курінним отаманом, а другий - кошовим. А перевидали мої книжки накладом по 50 тисяч кожної. Моє псевдо - Дмитро Чуб. З наших альманахів та з моїх спогадів „Під сонцем Австралії" (480 стор.) Ви довідаєтеся і про наше літературно-мистецьке життя, а я вже 30 років керую тут цим клубом... Перевидав я тут і роман "Скелька" Івана Багряного, і „За ширмою" Антоненка-Давидовича та оповідання „Печатка".

Як плідний письменник, видавець, педагог і громадський діяч, Дмитро Нитченко пунктуально відповідав на численну кореспонденцію, якою засипали його читачі, приятелі й шанувальники. Дмитро Васильович був справжнім майстром епістолярного жанру. Він любив листуватися і отримував тисячі листів від колег-письменників з еміграції. В своє останнє десятиріччя він підготував кілька цікавих видань „Листів письменників", які протягом років накопичувалися в його архіві. Часом хвалився, що таких листів надходили цілі купи, і він не лишав без відповіді жодного кореспондента. Ось ще одна витинка із листа Дмитра Нитченка: „У пакунку, який я вислав 10 жовтня, поклав 32 книжки моїх і наших авторів. Там є й наші альманахи. У нас є з 30 авторів, сильніших і слабших, які беруть участь у альманахах. А до СПУ належать тільки три: Зоя Когут, Боженна Коваленко і я... Я навіть не помітив, що Ви надрукували лист на „іноземній" машинці. А яка різниця поміж них? Цікаво також, яка різниця в тиражах комуністичних газет і не комуністичних? Невже багато людей прихильні до комуністичних ідей? А чи багато в Лубнах живе росіян? Чи є в Лубнах українська книжкова крамниця? Чи церкви місцеві українські, чи правлять старослов'янською мовою? Чи школи всі українські, чи є й російські?"

Листування та розсилання книг забирало у Дмитра Васильовича значну частку енергії та фінансів з отримуваної пенсії, яку заробив за 22 роки праці на електростанції. Він мав велике духовне задоволення від того, що протягом усього життя працював на Україну, пам'ятаючи про неї весь час.

Я маю у своїй бібліотеці чи не всі книги Дмитра Нитченка. Знаю також те, що понад сотню пакунків він розіслав по книгозбірнях, інститутах, бібліотеках, редакціях в Україні. Чотирнадцять років тому, під час подорожі в Україну, Дмитро Нитченко, разом із однією зі своїх доньок, письменницею Лесею Ткач відвідав рідну Полтавщину, де їм було влаштовано теплу зустріч серед письменницької еліти обласного центру. Про перебування шанованого і поважного гостя в рідних місцях тоді ж, у травні 1991 року, писали майже всі полтавські газети.

Дмитро Васильович був найкращим уособленням української політичної еміграції. Саме такі люди й творили Україну поза Україною. Вони ставали національними лідерами й гуртували довкола себе земляків, зорганізовували їх в культурні громади, освітні, професійні, творчі об'єднання. Вони подавали приклад жертовності й подвижництва в ім'я української ідеї.

П'ять років тому Ліга українських меценатів заснувала Премію імені Дмитра Нитченка. Вона відрізняється від усіх літературних премій, що нині є в Україні, – цією нагородою відзначаються люди, які активно пропагують українську книгу - скорочують відстань між нею і читачем. Це гідна пам'ять про видатного сина України.

Олександр Тарасенко, м. Лубни

ХРЕСТ

…Наша садиба межувала з дідусевою, а подвір'я, город і сад старійшини роду – із цвинтарем. Скільки себе пам'ятаю, зразу ж за його ворітьми ліворуч височів, здіймаючись до неба над широкою, майже квадратною могилою - хрест. Поряд із іншими, доглянутими, могила ця радше нагадувала степові кургани, на які ми, хлопчаки, нерідко полюбляли бігати гратись. Бур'яни на ній іноді виполювала бабуся, але чомусь завжди тоді, коли нікого поруч не було. Вона висаджувала з двох боків красулю. А перед Великоднем посередині могилки хтось насипав ще й піщаний хрестик.

Через тиждень, на Проводи, до кожної могилки підходив батюшка, промовляв коротеньку молитву, освячував. Лише та, з високим хрестом, лишалась самотньою. Чому так – дітей це мало цікавило. Ми бігли туди, де дадуть цукерку, а частіше - пиріжок. Влітку, коли достигали яблука та пеклись пироги, бабуся посилала мене віднести до хреста ці дари. Вона так і говорила: "Віднеси до Хреста".

Більшість мешканців міста, а вони фактично всі були залізничниками, залишились в окупації. Наша сім'я не стала винятком. Німці поселились у кожній хаті. Ставились до наших людей терпимо. Нікого не ображали. Інколи ж і вони розчулювались аж до сліз, особливо коли готувались до відправки на фронт. Але ми знали, що це загарбники, і не дуже їм співчували. Знали добре, що треба чекати своїх - і чекали. Терпляче, та усі по-різному. Одного разу старшого брата В'ячеслава не було вдома дві доби, повернувся під ранок… А вже на другий день його забрав наряд з комендатури. Після цього побачити брата вдалося тільки один раз – коли перевозили до Чернігова...

А Хрест стояв. Стояв, незважаючи на те, що на прилеглих вулицях майже не залишилось непошкоджених бомбами та снарядами будинків. Стояв, як Велетень. Як Оберіг...

13-15 вересня 1943 р. Бахмач було звільнено. Наше місто є важливим залізничним вузлом, тому через нього на захід суцільним потоком покотилися ешелони з військами. Скільки натерпілись бідні земляки! З приходом кожного ешелону мародери заставляли дрижати і ціпеніти мешканців. Та це все стосувалось якоїсь однієї сім'ї, двох…

Інколи офіцери "відбивали" майно у визволителів… Незважаючи на це, ми, дітлахи, бігали на військову платформу щось випросити у солдатів, щось обміняти. Нерідко носили дрова, вугілля, натомість отримували сухарі... А оберіг, як символ нашої Віри і близької Перемоги, незворушно височів над цвинтарем.

Одного пізнього осіннього вечора цього ж 1943 року, повертаючись з військової платформи після "міняйла", ми з хлопцями почули на кладовищі стогін пилки. Цвинтар був обнесений ровом. Стрибнувши у нього, ми, не маючи можливості роздивитись, що ж там коїться, жбурнули по декілька грудок у напрямку "стогону". У відповідь – брутальний мат, а потім братерське: "Пульні пару раз…" Ми зрозуміли, що то солдати і наш жарт недоречний… Вранці дорогою до школи я з жахом побачив, що Хреста на Могилі не було. Підбіг – він зрізаний на висоті 30-40 см. Лишився тільки пеньок… Оберіг знадобився для обігріву тих, хто поспішав нести дикій Європі визволення і всі блага майбутнього комунізму.

Мене це приголомшило. Як?! Той, що, за словами бабусі і дідуся, усіх береже і покриває, не зумів захистити й відстояти себе? Сидячи в холодному класі школи, я дрижав від подвійного холоду. Не міг дочекатися закінчення уроків, щоб побігти додому і поділитись своєю раною з бабусею. Вона розрадить…

Через декілька десятиліть, коли вже мої діти порадували мене онуками, з болем визріло запитання: а що то був за Хрест? На чиїй могилі він стояв? Ось що розповіла мені матуся.

В середині січня 1918 року декількома ешелонами прибула до Бахмача із Москви сила-силенна військових. Одні з них розповідали, що йтимуть на Київ для підтримки Уряду Української Народної Республіки. Інші - що вони йдуть на Київ для ліквідації того уряду, а отже – для ліквідації незалежної держави… Серед військових було багато моряків. На другий день рано-вранці невелику їх групу із дев'ятнадцяти хлопців (пізніше ми дізнались, що то були приречені), з оголеними, а в декого окривавленими головами і без зброї провели повз нашу й бабусину садибу та цвинтар. Так лежав шлях від військової платформи до залізничного насипу, що, власне, був на той час межею нашого міста. Там, біля насипу, наш дідусь Опанас Романенко мав значний земельний наділ.

Моряків провів загін латиських стрільців, вишикуваних таким чином, що арештовані опинялися ніби в лещатах. Стрільці ж бо тримали гвинтівки, готові до вогню. Декілька разів, побачивши на вулиці людей, хтось із моряків викрикнув: "Ганьба окупантам!" За що у відповідь - добірна російська лайка і удари прикладом… Обличчя конвоїрів не нагадували обличчя живих людей. Це були ніби маски…

Супроводжувати "загін" людям заборонили. Робили це ті ж латиші, група яких ішла за "загоном" на відстані приблизно 50 метрів. Хвилин через 25-30 до нашої садиби долетіли постріли, ніби удари по чавуну, які повторились чотири рази. Іще через якийсь час сатанинський загін майже бігом, ніби тікаючи - та чи втечеш від самих себе, - повертався тим же шляхом, похапцем приводячи до порядку зброю та амуніцію. Зразу ж після повернення загону із "бойового завдання" поїзди із московським військом покинули нашу станцію.

А 19 легенів залишились лежати на землі дідуся… Покидаючи "поле битви", латиський комісар заборонив зустрічним людям підходити до "изменников революции". Пізніше виявилось, що цими "зрадниками" в більшості були сини українських матерів, які своєю Вітчизною вважали не Росію, а Україну, а тому й відмовились іти на Київ убивати своїх братів. Самі ж 19 героїв, тепер вже беру сміливість сказати від імені народу, - Героїв України, - навіки побратались на землі нашого пращура… Викопали могилу і перенесли до неї синів України наші земляки. Перенесли дітей, рідні й кохані яких так ніколи і не дізнались, де спочивають найдорожчі для них люди…

Ніяких документів при собі юнаки не мали. Напевно, їх конфіскувало командування "московського" військового з'єднання, щоб замести сліди своїх злочинів, але то була, можливо, лише репетиція. Головну ж - "добровільне" приєднання України до складу Росії "для блага" таки України – це військо під проводом Муравйова провело після цього трагічного ранку на станції Крути, а потім – у Києві.

Поховали мучеників мешканці мікрорайону, який у Бахмачі називали і називають Київським. Дідусь Опанас після цього не зміг більше обробляти землю, яка була закривавлена злочином, і подарував її сестрі Таїсії, яка за чоловіком була Жуковською. Та біда ніколи не буває одна. Через декілька днів після появи Хреста зник мій дядько Іван, старший брат матусі. Спроба знайти його, в тому числі і через міську владу, закінчилась невдачею. Дідусеві грубо "запропонували" закінчувати пошуки. А вже за декілька тижнів по всьому місту поповзли чутки, що під Крутами (середина відстані між Бахмачем і Києвом) студентська молодь Києва збройно зустріла російсько-московські війська, аби не пропустити їх до столиці. В десятки разів перевершуючи кількісно захисників Києва, імперська банда з обличчями-масками знищила більшість патріотів. Разом з ними розстріляли і частину мешканців навколишніх сіл, аби не було свідків. Усі інші боялись про це говорити. Ось чому значно пізніше до Бахмача дійшли тільки чутки. Нічого більш достовірного матуся розказати не могла. Нова імперія, яку пізніше один з американських президентів назве "імперією зла", зробила усе, аби дев'ятнадцять героїв Бахмача та біля чотирьохсот героїв Крут не піднялись і не прогриміли на увесь світ правдою…

Думаю, що врешті-решт ця Правда повинна стати честю і сумлінням Верховної Ради і Президента. Це і буде часткою української ідеї, яка може спрацювати лише після її оприлюднення, чого не хоче зрозуміти оточення президента. Бо чому б тоді Днем захисника Вітчизни не визнати день розстрілу дев'ятнадцяти патріотів у Бахмачі чи день розстрілу під Крутами юнаків-студентів і курсантів Києва?! Бо ж для чого нам чуже свято, свято чужого війська, війська, яке знищило святих юнаків-патріотів, для яких честь і свобода Вітчизни виявились святішими за власне життя?!

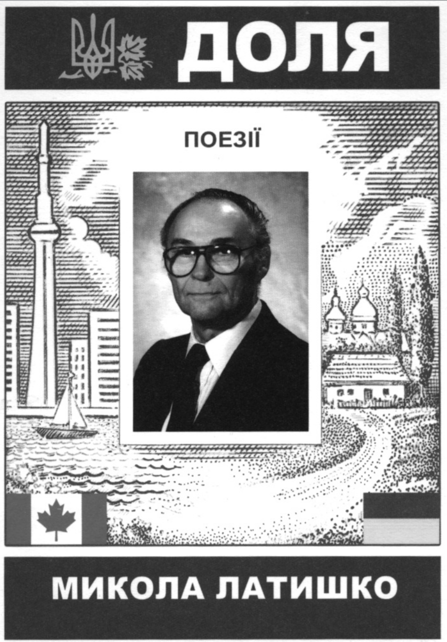
Шістдесят років на цвинтарі вже нема Хреста, а я майже кожен день подумки повертаюсь до нього і все більше розумію – не одне тисячоліття Душу і Серце мого народу оберігав і оберігає Хрест та віра в Україну. Вона для мене і є той Хрест, який несу і нестиму. Оце і є, шановне панство, українська національна ідея…

Бахмацький Хрест простояв з 1918 по 1943 рік, незважаючи на те, що над нашим краєм пронеслась громадянська війна зі своїми "червоними" і "зеленими", "Марусями" і "Остапами"… Людей нівечили колективізація та індустріалізація, голодомори та геноцид 37-го, фашистська окупація і режим Сталіна. Хреста ніхто не чіпав, а він за це боронив пам'ять про патріотів і був нашим покровителем… Та лише "совєцьким визволителям" раптом стало на бахмацькій землі холодно, а іншого способу обігріти свої скрижанілі душиці (так, так! - душиці, а не душі) вони не знайшли. Не знали їхні серця іншого засобу. А можливо, в них сердець і не було!

Євген Дужий,
м. Чернігів

„НІКОЛИ НАШ НАРОД НЕ ЗГИНЕ!”

„Прости мене, Мамо – Мамо, Вкраїно моя”, - благає з далекої далечини свою безталанну Батьківщину Микола Латишко. Зболеним серцем просить прощення за те, „що залишив тебе в такому горі я, на всі страждання, сльози й муки, всім ворогам і всяким крукам”…



А тії „круки” залишили в пам'яті поета тяжкий карб. Уродженець розлогих херсонських степів ніколи не був улюбленцем долі. Народившись у родині національно свідомих учителів, він сповна відчув усі „радощі щасливого життя” в радянській імперії. Дивом пережив голодомор 30-х років на хлібодайних ланах Причорномор'я, вимушене переселення батьків (через постійні утиски «компетентних органів») на Чернігівщину (потім Сумщину). А коли через Україну подвійним смертоносним котком пройшла Друга світова війна, злодійка-доля закинула Миколу Латишка у далеку Німеччину, звідки вороття для юнака вже не було – на сина «неблагонадійних» учителів чекали сибірські табори…

На чужині закінчив гімназію, студіюючи українську історію та літературу. Та ще навчався оперному співу, маючи чудовий ліричний тенор. І хоча співаком не став, любов до пісні залишилася на все життя. Відтак співу віддавав чимало вільного часу. Його чули сцени багатьох міст Канади і США. Та це було згодом, після переїзду 1949 р. за океан. Там закінчив Оттавський педінститут та Торонтонський університет. Все життя трудився вчителем, викладаючи учням фізико-математичну науку.

У вільний же час, окрім оперного співу, сповна віддавався поезії. Про багатогранність поетичного таланту М. Латишка свідчить його збірка „Доля”, що побачила світ наприкінці 2004 року в Україні. Це твори різних років написання. Вони пойняті безмежною тугою та любов'ю до далекої Батьківщини – України, її боротьби за волю.

Віра у здобуття Вітчизною незалежності не полишала М. Латишка ніколи. Тому незнищений вільний дух народу, любов до України, пам'ять про героїв, які віддали за неї своє життя, пам'ять про голодомор тридцятих років у творчості поета присутні постійно. Тут і підступно вбитий ворожою рукою Симон Петлюра, і безіменні вояки УПА. «Ніколи наш народ не згине! Бо дух Петлюри є у нім!» І той дух підхопили герої УПА. Звертаючись до них, поет говорить:

Ви освятили волю кров'ю
Без всіх вигод і нагород,
За Україну йшли з любов'ю,
За те вам вдячний
весь народ.

Прославляючи героїв-борців за Україну, Микола Латишко одночасно докоряє не тільки деяким „діаспорним патріотам”, котрі „повернутись в Україну – про те і чути не хотять”, а й українським емігрантам так званої „четвертої хвилі”, у яких національність дволика або зовсім її нема...

На відміну від таких „патріотів”, пан Микола, незважаючи на свій поважний вік, не забуває рідну землю, часто буває тут, у міру своїх скромних можливостей підтримує Батьківщину морально й матеріально. Сумління не дозволило йому стояти осторонь подій і на нинішніх виборах Президента України - тричі приїжджав у якості міжнародного спостерігача.

Сьогодні пан Микола вже в Канаді. Та радіє його душа, що Помаранчева революція згуртувала українців заради незалежної держави. А отже, має наша Батьківщина шанс на щасливе майбуття. Про це його вірш

НАШ ЧАС ГРЯДЕ

Коли народ пройшов всі муки,
Не заломившись за роки,
Зміцніли в рабстві його руки,
Здобуде волю на віки.

Народе вічний України!
Незламний, гордий, все живий,
Ніхто твій шлях уже не змінe,
Бо він гряде, як світ новий.

А в тім же Новім Світі яснім
Його майбутність розцвіта.
Він заживе в житті прекраснім
На многі й славнії літа!

Пройдуть роки, пройде руїна.
І буде чудо з всіх чудес –
Воскресне Наша Україна
Так, як Ісус Христос воскрес!

Борися ж, Наша Україно!
Твій час прийшов, твій час гряде!
Твоя святая Батьківщина
До Волі й Радості іде

Іван Хаджидер

нація і держава
1.03 – 21.03. 2005 р.

Юрій Краснощок

ЛІДЕРА ЗНАЙТИ І ЗНИЩИТИ!



 **ДОКУМЕНТАЛЬНИЙ ДЕТЕКТИВ**

Розділ четвертий

ПОСТРІЛИ В СПИНУ

Навколо таємниці самогубства Панаса Любченка

В 1919-20-х роках Юрій Коцюбинський працював у Чернігові головою Чернігівського губвиконкому, на цій посаді в 1921 році його змінив Панас Любченко. І з того часу вони підтримували добрі зв'язки, бо у Юрія Коцюбинського в Чернігові проживала рідня, було створено музей його батька, письменника Михайла Коцюбинського. Мої батьки жили поруч цього музею. Батько, який працював начальником Чернігівського телеграфу в той час, був добре знайомий із Юрієм Коцюбинським, а потім і з Панасом Любченком. В його фотоальбомі я якось бачив знімки, на яких він був разом з цими політичними діячами. Потім в 1937 році вони кудись зникли. Батько мені пізніше розповідав, що він спалив ці фото, бо сам був під загрозою арешту.

Що ж відбувалося з українським урядом у період з 1930-го до 1940-ого року? В цій ситуації слід розібратися, бо інакше не можна буде зрозуміти суть не тільки «київської трагедії», а й трагедії всього українського народу.

У квітні 1933 року Юрія Коцюбинського несподівано призначають першим заступником народного комісара землеробства УРСР, а через кілька місяців, у вересні 1933 року, він став заступником голови Раднаркому УРСР і головою Держплану СРСР. Розібравшись зі станом сільського господарства і причинами голоду, що наступив на горло українському селянинові, він виступив проти такого геноциду українського народу, коли хліб відправлявся за кордон, а на золото і валюту за нього НКВС розгортав терористичні операції проти визвольних сил за кордоном, а також утримував величезний штат ГПУ-НКВС.

Його знімають з посади заступника голови уряду України і голови Держплану УРСР і виключають з партії. Без санкції прокурора «за антирадянську діяльність» засуджують на п'ять років заслання, а через рік, вже на засланні, 2 березня 1937 року арештовують «за шпигунсько-терористичну діяльність» і за рішенням «трійки» розстрілюють. Першого наркома з військових справ України вб'ють таємно, і мало хто знатиме, де і як загинув той, хто встановлював радянську владу в Україні. Його розстріляють трохи раніше, ніж «застрелиться» Панас Любченко.

Не вибачить Сталін «помилок» і наступнику Панаса Любченка, члену ЦК ВКП(б), новому голові Раднаркому УРСР Власу Чубарю. Невдовзі після вбивства Любченка його теж звинуватять в «українському буржуазному націоналізмі», волею вождя переведуть до Москви і призначать на «вакантну» посаду наркома фінансів СРСР, яку до нього обіймав українець, націоналіст і троцькіст Григорій Гринько (його ліквідують майже одночасно з Панасом Любченком). Влас Чубар став для Сталіна своєрідною жертвою — «мавром», на якого можна було звалити голод 1932-33 років. Він допоміг Сталіну знищити волелюбну генну основу українських хліборобів — середнє селянство, назване „куркулями" — і більше диктатору він був не потрібен.

У 1938 році Чубаря висилають до Солікамська. Лише кілька місяців пробуде він там. Безсонними ночами прислухатиметься до скрипу дверей і весь час відчуватиме, що ось-ось за ним прийдуть. Передчуття його не підведе. Однієї ночі за ним таки прийдуть і розстріляють там же, у Солікамську. Де його могила - невідомо. А в Україні ще на одного лідера-українця стане менше... На той час вже буде знищено понад тисячу українських академіків, професорів, світил науки — всесвітньо відомих науковців. На всі сто відсотків від українців «очистять» Раднарком УРСР і партійний апарат ЦК КП(б)У.

Я випадково натрапив на слід ще одного прихованого більшовиками злочину — знищення лідера, який стояв біля колиски народження суверенної держави — Української Народної Республіки.

Народився Володимир Мусійович Чеховський на Київщині в селі Горіховатці (тепер на його місці Голосіївський район нашої столиці) у сім'ї священика. Майбутній політик пішов стежкою батька — вступив до Київської духовної академії, виявивши великі здібності до богословських наук.

Після закінчення духовної академії отець Володимир кілька років викладає у Кам'янець-Подільській семінарії. Видає багато робіт, що висвітлюють активну роль церкви в питаннях соціальної справедливості. В цей час у поглядах молодого богослова формуються націонал-патріотичні та ліві переконання. Він вступає до соціал-демократичного гуртка «драгоманівців». А невдовзі - до Революційної української партії (РУП). Під час революційних заворушень 1905 року приєднується до українських соціал-демократів і через певний час стає членом ЦК УСДРП. 1906 року В. Чеховського обирають депутатом 1-ї Державної думи Росії, де він формує національну фракцію — Українську парламентську громаду. Напередодні революції редагує газету "Українське слово" — орган визвольного руху України, що стояв за широку автономію України в складі демократичної Росії.

Режим Павла Скоропадського Володимир Чеховський як член ЦК УСДРП сприйняв вороже. Він відстоював парламентську республіку, стикуючись на цих позиціях з Володимиром Винниченком, Михайлом Грушевським та Симоном Петлюрою.

В грудні 1918 року В. Чеховський очолює перший уряд УНР часів Директорії, а також одержує портфель міністра закордонних справ України. На плечі сорокадворічного голови уряду України лягає величезний тягар державної праці.

А в цей час більшовицька Москва стягує сили проти України. На південному заході розгортається військова група полковника Муравйова, понад сто тисяч червоноармійців, куди входили українські радянські з'єднання: «богунці» Миколи Щорса, «таращанці» Василя Боженка, «червоні козаки» Віталія Примакова і Юрія Коцюбинського. Другий «ударний кулак» Троцький сформував у районі Мозиря (Білорусія), тоді це була Чернігівська губернія.

Керівник Українського уряду Володимир Чеховський весь час намагався уникнути війни і підтримувати добросусідські відносини шляхом великих поступок Радянській Росії. В січні 1919 року він посилає до Москви мирну делегацію уряду України на чолі з членом ЦК УСДРП Семеном Мазуренком. Але білокам'яна зустріла дуже холодно. Мовляв, усі ті війська, що наступають на Київ, належать українському радянському уряду, тому розбирайтеся в цьому протистоянні самі. Всі мирні пропозиції Києва Леніним і Троцьким були відкинуті.

6 лютого 1919 року Київ став радянським, це й призвело до відставки уряду УНР Володимира Чеховського. Він не пішов з Петлюрою в Польщу. Розчарувавшись у політиці протистояння лідерів національно-визвольного руху України, Володимир Мусійович певний час викладає в Українському державному університеті в Кам'янці-Подільському.

Слідча комісія Раднаркому УРСР реабілітувала його від звинувачень в контрреволюційній діяльності. У 20-х роках йому дозволяють навіть викладати у Київському медичному інституті.

А в цей час в Україні розгортається «совєтизація», колективізація і боротьба з українським буржуазним та „куркульським" націоналізмом. Володимира Чеховського арештовують у Києві, і в карній справі він проходить як «заступник голови Президії «Спілки визволення України». Трибунал ОГПУ виносить вирок — розстріл, але потім його замінюють на десять років «Соловків». Його брата Миколу засудять на три роки концтабору.

В 1937 році, коли застрелять голову Ради народних комісарів УРСР Панаса Любченка, прем'єра уряду УНР Володимира Чеховського та його брата, героя 1-ї світової війни, та багатьох інших в'язнів «Соловків» посадять на баржу і затоплять її серед Білого моря. А політв'язням передаватимуть, що їх перевезли на материк.

Я не міг закрити цю справу, бо по ній проходила ще одна людина, трагічну історію якої я мав приєднати до справи таємного самогубства Панаса Любченка. В 1935 році мого батька в Чернігові арештували, і тільки завдяки випадковості й допомозі добрих людей він вискочив з тієї «мишоловки». Відчуваючи загрозу нового арешту, звільнений з роботи, він вирішує виїхати з Чернігова і зникнути з очей чернігівського ОГПУ. За допомогою свого близького приятеля - Іллі Івановича Климкова, керівного працівника Наркомату зв'язку УРСР, він влаштовується на малопомітну рядову роботу в органах зв'язку Києва. А мати нашвидку продає хату в Чернігові, і в 1936 році ми непомітно зникаємо з Чернігова.

В Києві батьки купили невеличкий будиночок на Деміївці. Неподалік, на вулиці Васильківській, розташований Київський ветеринарний інститут, тоді він існував окремо від Сільськогосподарської академії. В той час, у 1936-37 роках, його директором був менший брат Панаса Любченка — Володимир. Мій батько був знайомий з ветлікарями інституту і знав особисто його директора (ми тримали корову, поросят, а ті інколи хворіли).

Коли по Києву поповзли чутки про самогубство Панаса Любченка, його брата арештували. Тільки через багато років я дізнався про долю цієї доброї людини. На допиті в управлінні республіканського НКВС слідчий звинуватив його в контрреволюційних діях у складі військової організації УВО — Володимир Любченко, як і його брат, був прапорщиком колишньої царської армії, учасником Першої світової війни. Слідчий також повідомив, що його рідний брат Панас Любченко визнав себе ворогом народу, і, побоюючись покарання Радянської влади, застрелив дружину і застрелився сам. Почувши такий наклеп, Володимир схопив стільця і проломив голову слідчому, а сам викинувся у відкрите вікно четвертого поверху, розбившись насмерть.

...Під час реабілітації після XX з'їзду КПРС прокуратура Київського військового округу прийде до висновку, що справу Панаса Любченка було сфабриковано, ніяких зв'язків у нього з ОУН за кордоном не було. Один з викладачів Київського медичного інституту, в'язень ГУТАБу, засвідчив, що він обстежував мертвого Панаса Любченка і встановив, що у нього були два отвори від куль у спині. В кримінальній справі і серед речдоказів не буде знайдено особистої зброї - «браунінга», з якого нібито Панас Любченко застрелив дружину і застрелився сам. Не малося в справі й куль, витягнутих з тіл Панаса Любченка і Марії Крупенник, відсутня була експертиза зброї, від якої вони загинули. З цих фактів можна зробити висновок, що, одержавши вказівку Сталіна вбити Любченка, енкаведисти застрелили його, а дружина Марія Крупенник була просто небажаним свідком...



Про його роботу за кордоном, після вдалого повернення в Москву, доповідали особисто Сталіну, секретарю ЦК КП(б) України С. Косіору, голові Президії Верховної Ради УРСР М. Петровському. А одного дня до себе в кабінет Судоплатова, (він же Норберт, Павлусь, Фоменко — під такими прізвиськами він проходив в закордонних організаціях національно-визвольного руху) запросив начальник іноземного відділу НКВС А. Слуцький — теж єврей. Агент Судоплатов на цій нараді доповів керівництву іноземного відділу НКВС про хід виконання завдання у Франції та Німеччині і про своє проникнення під виглядом «керівника» українського національного руху в Києві в оточення проводу ОУН, і що він особисто увійшов у довіру Євгена Коновальця, ставши його «добрим другом». Я називаю національність для того, щоб показати, як «любимий вождь» потім знищить і цих євреїв.

ми націоналістичними політиками і стосовно того, яку роль відіграватиме кожен з них у майбутньому уряді України. Реальну загрозу, на мій погляд, представляв Коновалець.

- Ваші пропозиції? - спитав Сталін.

Єжов зберігав мовчання. Я теж. Потім, зібравшись, я наважився сказати, що зараз не готовий відповісти.

- Тоді через тиждень, - зауважив Сталін, - підготуйте ваші пропозиції...»

І далі Судоплатов свідчить: “Повернувшись на Луб'янку, Єжов одразу ж дав вказівку терміново приступити до роботи разом зі Шпігельгласом (*також єврей. — Авт.*). Наступного дня Слуцький як начальник іноземного відділу надіслав підготовлену розробку Єжову. Це був план інтенсивного укорінення в ОУН, в першу чергу, на території Німеччини. Для цього було запропоновано заслати трьох осіб - співробітників українського НКВС слухачами в партійну школу ОУН. Нам здавалося необхідним разом з ними заслати для підстраховки одного справжнього українського націоналіста, бажано не дуже кмітливого. Єжов не поставив жодного запитання, а тільки сказав, що товариш Сталін дав вказівку порадитися з товаришами Косіором і Петровським, у яких мають бути свої пропозиції з цього питання. Мені наказано було терміново виїхати до Києва і наступного дня повернутися до Москви...”

Про цю зустріч агент НКВС, «лідер» національно-визвольного руху України Фоменко (він же Судоплатов) свідчить таке: «Наша бесіда відбувалася в кабінеті Косіора, де був присутнім і Петровський. Обидва зацікавилися запропонованою подвійною грою. Однак більше всього їх цікавило проголошення тоді незалежної Карпатської Української республіки. (*До цієї трагедії ми ще повернемося. — Авт.*)

Рівно через тиждень після мого повернення до Москви, Єжов об одинадцятій годині вечора знову привів мене до кабінету Сталіна. Цього разу там знаходився Петровський, що мене не здивувало. Всього за п'ять хвилин я виклав план оперативних заходів проти ОУН, підкресливши, що головною метою є ліквідація ОУН.

Сталін запропонував Петровському висловитися з цього питання. Той урочисто оголосив, що на Україні Коновалець заочно засуджений до смертної кари за злочини проти українського пролетаріату. Бо, мовляв, це він особисто керував стратою революційних робітників київського «Арсеналу» в січні 1918 року.

Слід відзначити, що Петровський був необ'єктивним. Повстання в «Арсеналі» було організовано московськими емісарами Івановим, Гамарником та іншими більшовиками, які влаштували заколот проти законного уряду Центральної Ради України. І більшовицькі емісари просто підставили робітників «Арсеналу», які своїм повстанням сприяли захопленню Червоною армією Києва і приєднанню України до Росії. До цієї акції більшовиків, спровокованої Леніним і Дзержинським ми в цьому розслідуванні ще повернемося. А поки що знову звернімося до свідчення агента Судоплатова про те, як розвивалися події в Кремлі.

«...Сталін, перебивши Петровського, сказав:

- Це не акт помсти, хоча Коновалець є агентом німецького фашизму. Наша мета - обезголовити рух українського фашизму напередодні війни і примусити цих бандитів знищувати один одного в боротьбі за владу, - одразу ж він звернувся до мене з запитанням:

- А які смаки та уподобання має Коновалець? Постарайтеся їх використати...

- Коновалець дуже любить шоколадні цукерки, - відповів я і додав, - куди б ми з ним не їздили, він в першу чергу купував гарну коробку шоколадних цукерок.

- Обміркуйте це, - запропонував Сталін.

За час нашої бесіди Єжов не сказав ні слова. Прощаючись, Сталін спитав мене, чи правильно я розумію політичне значення одержаного мною бойового завдання.

- Так, - відповів я і запевнив його, що віддам життя, якщо в цьому буде потреба, при виконанні завдання партії.

- Бажаю успіхів, - сказав Сталін, тиснучи мені руку. Мені було наказано ліквідувати Коновальця!

Після моєї зустрічі зі Сталіним, Слуцький і Шпігельглас розробили ще кілька різних варіантів операції.

За першим варіантом я мав застрелити Коновальця, але його постійно супроводжував помічник Барановський, псевдо «Пан інженер». Тому знайти момент, коли я залишусь з Коновальцем наодинці, було малоймовірним.

Другий варіант передбачав передачу «цінного подарунка» з вмонтованим вибуховим приладом. Цей варіант здавався найбільш вдалим, якщо пристрій спрацює за годинниковим механізмом, я зможу втекти.

Співробітник відділу оперативно-технічних засобів Тимашков одержав завдання виготовити вибуховий пристрій з годинниковим механізмом, який зовнішньо виглядав би як коробка шоколадних цукерок...” І далі Судоплатов свідчить: «Аби прикрити мене, спеціальним розпорядженням мене зарахували радистом на вантажне судно «Шилка». Плаваючи на ньому, я зустрічався з Коновальцем в портах Антверпені, Роттердамі та Гаврі. На зустрічі зі мною Коновалець приїжджав за фальшивим литовським паспортом на ім'я Новака. Гра тривала понад два роки...»

Ось що свідчить вбивця про сам акт замаху: «Нарешті вибуховий пристрій у вигляді коробки шоколадних цукерок виготовили, причому годинниковий пристрій не треба було приводити в дію особливим перемикачем. Вибух мав статися рівно через півгодини після зміни положення коробки з вертикального положення в горизонтальне. Тому мені належало тримати коробку у вертикальному положенні у великій внутрішній кишені піджака. Передбачалося, що я передам «подарунок» Коновальцю і залишу приміщення до того, як міна спрацює...”

Далі буде

Розділ п'ятий

ШОКОЛАДНІ ЦУКЕРКИ З СЕКРЕТОМ

1937 року керівництво НКВС одержало таємну інформацію від свого агента Волюха, засланого в оточення Євгена Коновальця, що полковник збирається нелегально повернутися в Україну, очолити визвольний рух проти більшовизму і проголосити незалежність України.

Та, на жаль, здійснити своїх планів йому не вдалося. Ось що повідомила голландська газета «Де телеграф» 25 травня 1938 року: «Вчора, 24 травня 1938 року в центрі міста Роттердама пекельною машинкою підірвано біля готелю «Атланта» невідому особу. Тяжко поранено кількох перехожих. Після детального обстеження місця події і документів вбитого голландська поліція встановила, що вбитим є емігрант з України, колишній полковник української народної армії, керівник ОУН Євген Коновалець...»

Після вбивства Коновальця виступила московська газета «Правда», яка повідомила, що керівника ОУН вбили агенти німецького «абверу», яких не влаштовував полковник як керівник української націоналістичної організації, на яку німці робили ставку в майбутній війні. «Правда» робила припущення, що Коновальця могли вбити і агенти польської дефензиви-розвідки за терористичні акти його організації в Польщі.

Німецькі газети з цього приводу писали, наводячи народне прислів'я: більше всього скавчить собака, в якого поцілили каменюкою. Західна преса прямо вказувала на адресу вбивці — Москва, Кремль.

Таємниця загибелі Євгена Коновальця довго не розкривалася. Були припущення, але конкретного вбивцю назвати не наважувалися.

Та несподівано в 1992 році в газеті «Труд» з'явилася інформація, в якій наводилася заява генерал-лейтенанта НКВС-КДБ Судоплатова Павла Анатолійовича до XXIII з'їзду КПРС, в якій він писав, що його, заслуженого працівника НКВС-КДБ, несправедливо засуджено по справі Берії на 15 років, хоча він ніякого злочину проти партії і радянського народу не чинив... Навпаки, писав він, що за завданням ЦК ВКП(б) 23 травня 1938 року підірвав бомбою у місті Роттердамі (Голландія) Євгена Коновальця, організатора і засновника Організації Українських Націоналістів (ОУН). Просив врахувати ці заслуги, реабілітувати його і помилувати.

Реабілітації і помилування генерал Судоплатов, вбивця Коновальця, так і не дочекався. Бо в разі його реабілітації треба було реабілітувати і Берію, цього ЦК зробити не наважився, і відсидів генерал-вбивця „від дзвоника до дзвоника”. В часи Андропова йому повернули звання, нагороди і повністю реабілітували, чого не зробив Хрущов, до якого потрапила заява Судоплатова. Десь на початку 90-х років за кордоном він видає свою книжку з одіозною назвою: «Записки небажаного свідка».

Щоб моє розслідування було вагомим і щоб мене не звинуватили у фальсифікації, я змушений залучити генерал-лейтенанта НКВС-КДБ Судоплатова у свідки з розслідування злочину, що трапився в Києві.

Як пише свідок, вдале виконання розвідувального завдання в Західній Європі значно поліпшило його становище, молодого співробітника НКВС, уродженця міста Мелітополя на Україні. За допомогою своєї дружини-євреїки, співробітниці ОГПУ, яка знала особисто Генріха Ягоду і була близька до секретаря ЦК КП(б) України Хотаєвича, заступника Косіора, Судоплатову вдається перевестися з України в Москву, де він починає працювати як спеціаліст з питань українського націоналізму. За рішенням ЦК ВКП(б) і особисто Ягоди Судоплатова закидають на Захід і вкорінюють в оточення Євгена Коновальця у ролі «керівника національно-визвольних сил Східної України» - такою була легенда радянського агента.

На цій нараді «лідера» визвольних сил Східної України представили головному спеціалісту НКВС з питань терористичних актів Серебрянському (теж єврей), співробітнику секретаріату Сталіна Васильєву. Відбулася довга розмова про терористичні акції за кордоном. Після цього його представили особисто Сталіну. Ось що свідчить терорист-вбивця про цю акцію:

«В листопаді 1937 року, після святкування двадцятиліття Жовтневої революції, мене разом зі Слуцьким викликали до Єжова, тодішнього наркома внутрішніх справ. Я зустрічався з ним вперше і мене дуже вразила його непоказна зовнішність...

Вислухавши моє повідомлення відносно моїх зустрічей з українськими націоналістами, Єжов несподівано запропонував мені супроводжувати його до ЦК. Мене це вразило, коли наша машина в'їхала до Кремля, куди допуск мала обмежена кількість осіб, але моє здивування стало ще більшим, коли Єжов повідомив, що нас особисто прийме товариш Сталін. Це була моя перша зустріч з вождем. Мені було тридцять, але я не навчився стримувати свої емоції. Я був сповнений радості і не зовсім вірив, що керівник країни захотів зустрітися з рядовим оперативним працівником. Після того як Сталін потис мені руку, я ніяк не міг прийти до тями. Я був безмежно радий. Посміхнувшись, Сталін зауважив:

- Не хвилюйтеся, молодий чоловіче. Доповідайте основні факти. У вашому розпорядженні тільки двадцять хвилин.

- Товаришу Сталін, — відповів я, —для рядового члена партії зустріч з вами — визначна подія. Я розумію, ви мене викликали у справі. Через хвилину я візьму себе в руки і зможу доповісти основні факти вам і товаришу Єжову.

Сталін кивнув головою і спитав мене про стосунки між політичними фігурами в українському емігрантському русі. Я коротко поінформував його про безплідні дискусії поміж українськи-

ПАМ’ЯТІ РОМАНА ШУХЕВИЧА

«1 1998 року у Львові побачила світ книга Петра Дужого “Роман Шухевич – політик, воїн, громадянин”. Автор також, як і М. Степаняк, був членом Проводу ОУН і теж “карався й мучився” десять років на Колимі, але його оцінка діяльності Романа Шухевича кардинально відрізняється від Степанякової: “Прекрасний військовик, славетний політичний Провідник” Роман Шухевич “почувався відповідальним за частку всіх, хто був під його командою. Він дбав особливо про рядових стрільців, які без вагань поповнювали кадри військових загонів і бились проти ворогів до загину. Він і думки не допускав, щоб податися на еміграцію, хоч і планувалося, щоб він виїхав туди...”

Людина енциклопедичних знань (прекрасно знав історію України та всесвітню історію, літературу, музику, окрім рідної, української, знав німецьку, польську, старослов’янську, латинську та грецьку мови), Р. Шухевич ні за яких умов не вивищував себе ні над старшинами, ні над рядовим стрілецтвом, чи, як казали, тоді, – “мужвою”. Ділився зі стрільцями останнім шматком хліба та останнім ковтком води. Стрільці бачили в ньому не лише Головного Командира, а, як згадують його сучасники, “свого брата, свого батька”, з ним їм було “і жити добре, і вмирати не страшно”.

Ставлячи на одну дошку Романа Шухевича і прусського капрала, М. Степаняк чомусь “забув”, що Р. Шухевич мав не лише блискучу цивільну освіту (закінчив Львівський політехнічний інститут і Львівську консерваторію), а й не менш блискучу військову освіту: ще гімназистом, під керівництвом колишнього старшини Української Галицької Армії (УГА) Миколи Дужого пройшов грунтовний військовий вишкіл, потім успішно навчався у вищих військових школах – польській і німецькій.

Зневажливо називаючи Р. Шухевича “увістом”, Степаняк не розшифровує цієї абревіатури. Українську військову організацію (УВО), в якій Р. Шухевич очолював бойову референтуру, народ з любов’ю називав “українським підпільним військом”. А виникнення УВО спровокували потуги шляхетської Польщі повністю асимілювати автохтонне українське населення Галичини, Волині й так званого Закерзоння – правічних українських земель на берегах Сяну та Бугу.

Не пише Степаняк і про те, що Роман Шухевич всупереч волі полковника Андрія Мельника, тоді Провідника єдиної ОУН, організував військові формування Карпатської України – Карпатську Січ. Людина з кругозором, обмеженим “львівським ринком та приватною крамничкою”, не шукала б, після трагічного розколу ОУН, шляхів до її об’єднання, не взяла б собі псевдо Тарас Чупринка, засвідчивши в такий спосіб нерозривність західних і східних українських земель. Це завдяки талантові Р. Шухевича як військового і політичного стратега Українська Повстанська Армія громила окупантів німецьких, а потім совєцьких і польських упродовж десяти років. Це Роман Шухевич був натхненником скликання Української Головної Визвольної Ради в липні 1944 року, став її Прем’єр-міністром та Міністром збройних сил.

До всього його руки доходили. У 1940 році, перед початком смертельного змагу брунатного Берліна з червоною Москвою, він у Кракові, столиці проголошеного Гітлером генерал-губернаторства, не лише вишколював старшин і підстаршин майбутньої регулярної Української Армії, а й брав безпосередню участь у творенні уніформи та відзнак (шевронів) для цієї армії. Головний убір УПА – легендарна “мазепинка” – це витвір його розуму і серця. Член Проводу ОУН Микола Климишин пише: “Роман Шухевич подавав проекти мазепинок. При тому хотів, щоб тризуб на мазепинці був більший” (Микола Климишин. В поході до волі. Торонто, 1975).

Мені раз у раз “закільчується” думка, що якби Роман Шухевич 5 березня 1950 року не загинув, то Україна уже давно жила б, як це їй належиться, у вільній Європі. Ми знаємо, що керівництво МВС СРСР, яке тоді очолював Л. Берія, поряд із заходами з ліквідації українського збройного підпілля, ще задовго до смерті Сталіна шукало із цим підпіллям контактів на найвищому рівні. А “найвищим рівнем” міг бути лише Роман Шухевич.

На гіркі запитання, які виникли в мене під час написання цієї статті, рано чи пізно, але нам, українцям, треба відповісти. Хто 5 березня 1950 року віддав наказ зняти довкола будинку, в якому перебував Головнокомандувач УПА, цілодобову стійку-варту? Чому на час штурму керованих генералом Павлом Судоплатовим військ НКВС довкола села Білогорщі не було роздисльоковано жодного підрозділу УПА? Чому Роман Шухевич самотнім прийняв нерівний бій? Петро Мірчук пише, що з ним геройськи загинула вся охорона, і він підірвав себе гранатою. Це, м’яко кажучи, неправда. Охорони тоді в хаті, в якій перебував Головнокомандувач УПА та Прем’єр-міністр і військовий міністр Української Головної Визвольної Ради, не було. З командиром лишилася тільки зв’язкова центрального проводу ОУН в Україні й водночас керівник Українського Червоного Хреста при Головному командуванні УПА Галина Дидик (“Анна”) – вона про це пише в 23-му томі Літопису Української Повстанської Армії.


Посмертне фото Р. Шухевича

Роман Шухевич відстрілювався до передостаннього набою. Останнім набоєм він, вірний присязі, відібрав собі життя. Галина Дидик зброї не мала, а тому вжила отруту. Генерал Судоплатов наказав урятувати дівчину лише для того, щоб це непритомну почати мордувати.

„Мене нещадно били. Перші півроку робили це щодня, удень і вночі мені не давали спати. Таке “слідство” тривало понад два роки. Якби й хотіла, ніколи не могла б забути тих, хто мене катував, втрачаючи при цьому людську подобу, слідчих МГБ Гузєєва, Солопа, Півоварця, Кліменка, Леніченка. Були й інші, непостійні, які приходили познущатися з мене заради п’яної розваги. Мордувати заарештованих на слідстві – злочин, який карається законом. Однак навіть пізніше, коли вголос сказали про незаконність таких дій, я не зустріла жодного зі своїх катів ні у Володимирській в’язниці, ні у Мордовії...” (Із заяви Г. Дидик до Президії Верховної Ради СРСР, датованої липнем 1971 року).

Діставшись волі, Г. Дидик поселяється на Черкащині, потім, щоб бути ближче до рідних місць (повернутись у рідне село Шабалин, що на Бережанщині, їй не дозволили), перебирається до Волочиська Хмельницької області. Померла славна донька України 25 грудня 1979 року.

Багато пісень склав наш народ про “Збруч – річку невеличку, каламутні води”! І скільки у нас бездонної туги! Адже ця річечка, яку в багатьох місцях сороки вбрід переходять, після змови шляхетської Польщі з більшовицьким СРСР розтяла Україну по живому на десятки довгих років. Думалося-гадалося, що наш народ у своїй колективній пісенній творчості уже ніколи не повернеться до теми Збруча як символу вселенської печалі.. Але ж ні! Розчохлюйте свої бандури, українські кобзарі! Могилу Романа Шухевича так і не вдалося розшукати. Лише маємо посмертне фото, зроблене оперативниками МДБ у внутрішній тюрмі НКВС у Львові. Генерал, зодягнений у вишиванку, має розплющені очі. Не знайшлося серед його вбивць бодай однієї християнської душі, щоб закрити, як велить прадавній звичай, ці праведні очі.

Ми думали, що він і сьогодні дивиться цими праведними очима на нас крізь рідну землю. Але за останніми даними Служби Безпеки України, його труп 9 березня 1950 року землі не віддали, а вивезли вантажівкою на лівий берег Збруча і скраю лісу, біля міста Скала-Подільська Тернопільської області, обливши бензином, спалили. Прах зібрали у брезент й викинули з мосту в річку. Ми знаємо і прізвища виконавців цього жахливого злочину, виконаного за наказом начальника 4 Управління МГБ СССР генерала П. Судоплатова. Це: полковник А. Каганович, майор І. Подтепа, капітан В. Пенченко, старший лейтенант Г. Коноплльов, старшина П. Пономаренко й чотири солдати строкової служби (їхні прізвища поки що не встановлені).

Так, більшовики на 43-му році життя вбили фізично Романа Шухевича, але знищити духовно, заплямувати його світлу пам’ять не лише історикам “а-ля” Дмитрук, а й перекинчикам “а-ля” Степаняк так і не вдалося. Він сьогодні живе в українських народних піснях, спогадах бойових побратимів, пам’ятниках, назвах вулиць українських міст і сіл. А наприкінці 2000 року вийшов на екрани художній фільм “Нескорений” (режисер-постановник Олесь Янчук, сценарій Василя Портяка, головний консультант Аскольд Лозинський), присвячений життєвому подвигу Романа Шухевича.

Віддавна в моєму репертуарі (на чільному місці!) повстанська пісня “Гей – гу, гей - га”. І ось одного дня дізнаюсь, що ця пісня лише згодом стала повстанською, це передовсім гімн пластунського куреня “Лісові чорти”, активним членом якого був за часів “юних днів, днів весни” Роман Шухевич. Там є такі слова: “гей – гу, гей – га!” – таке-то в нас життя. Наплечники готові, прощай, моє дівча. Сьогодні помандруєм – не знаємо самі, де завтра заночуєм... – чорти ми лісові. Як впадеш в вовчу пащу, як зловишся на дріт – ти на питання ката давай один одвіт: “Недоля нас зростила, а пімста каже: “жить!” Любов до України нам каже: “побідить!” Роман Шухевич цю пісню дуже любив і співав, коли йому було дуже тяжко. Одне його “дівча” – дружина Наталія, яка народила йому двох дітей, Юрка і Марію. А друге “дівча”– Галина Дідик, яка прийняла страшні муки, але не обмовила Командира і його друзів жодним словом, спочиває тепер на Бережанському цвинтарі. А це зовсім близько від Скали-Подільської і від Збруча, дно якого засіяне прахом одного з найвеличніших синів України.

Микола Литвин

Шеф-редактор **Олексій Івченко**
Видавець **Конгрес Українських Націоналістів**
Засновник **Степан Брацюнь**
Редакційна колегія **Іван Белебеха, Іван Головацький, Анатолій Погрібний, Ярослав Радевич-Винницький, Степан Семенюк**

Адреса редакції: **01001, вул. Хрещатик, 21, пом. 111, м.Київ; тел./факс (044)229-78-08**
e-mail: **nacija@mail333.com**
www.nacija.org.ua

Адреса видавця: **01004, вул. Горького 3б, м. Київ, тел./факс 235-37-61**

Головний редактор **Микола Гук**

Реєстраційне свідоцтво:
Серія **КВ № 7970** видане Державним комітетом інформаційної політики, телебачення та радіомовлення України 08.10.2003р.
Передплатний індекс: **09715**
Банківські реквізити: **СПД Брацюнь Степан, р/р №26001016925980 в банку “Фінанси і кредит”, ТОВ м. Київ, МФО 300131, ЄДРПОУ 2305606776**

Газету набрано і зверстано у комп’ютерно-видавничому центрі Конгресу Українських Націоналістів.
Газету видрукувано у ВАТ “Видавництво “Київська правда”
Замовлення № 3832
Наклад 60000 примірників
Ціна договірна

Наші корпункти

Вінниця	Гусар Віталій	(0432) 26-65-57
Дніпропетровськ	Береза Юрій	(0562) 93-43-45
Донецьк	Олійник Марія	(0622) 337-23-48
Житомир	Крук Микола	(8-067) 410-52-42
Запоріжжя	Тимчина Василь	(0612) 67-31-82
Івано-Франківськ	Салига Роман	(0342) 3-11-35
Кіровоград	Ковальчук Григорій	(0522) 24-50-64
Київська обл.	Сахацький Олександр	(044) (297)27-5-70
Київ	Мохналь Михайло	(044) 228-63-89, 229-68-34
Луганськ	Кук Володимир	(0642) 95-59-78
Луцьк	Максимович Олег	(03322) 723935, 722142
Львів	Вовк Михайло	(0322) 38-67-63
Миколаїв	Яценьо Софія	(0512) 29-07-90
Мукачеве	Гурзан Василь	(03131) 2-25-45
Одеса	Перегінчук Михайло	(0482) 731-00-78
Полтава	Квачова Олеся	(0532) 28-053
Рівне	Кривко Ігор	(0362) 22-20-26
Севастополь	Проценко Володимир	(0692) 48-79-46
Сімферополь	Овчарук Василь	(0652) 29-77-43
Суми	Манжела Борис	(0542) 22-73-78
Тернопіль	Ткач Володимир	(0352) 22-01-71
Харків	Дяків Богдан	(0572) 16-02-18
Херсон	Лушпінський Роман	(0552) 26-50-56
Хмельницький	Вітряний Олесь	(0382) 65-32-01
Черкаси	Гафінова Любов	(0472) 45-12-05
Чернівці	Баглій Борис	(0372) 51-02-72
Чернігів	Рябченко Валерій	(04622) 4-38-81

Пишіть! Дзвоніть! Приходьте! Підтримуйте!